

**UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA**

**BAKALÁRSKE KOMBINOVANÉ ŠTÚDIUM**

**2010 – 2013**

**BAKALÁRSKA PRÁCA**

**Zuzana Kečkešová**

**Cestovný ruch v Nitre**

**Praha 2013**

**Vedúca bakalárskej práce: RNDr. Antónia Dvoranová**

**JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE**

**BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES**

**2010 - 2013**

**BACHELOR THESIS**

**Zuzana Kečkešová**

**Tourism in Nitra**

Prague 2013

The Bachelor Thesis Work Supervisor:  
RNDr. Antónia Dvoranová

## **Prehlásenie**

Podpísaná Zuzana Kečkešová vyhlasujem, že bakalárska práca na tému „Cestovný ruch v Nitre“ je mojím pôvodným autorským dielom, ktoré som vypracovala samostatne a s použitím uvedenej literatúry.

Súhlasím s prezenčným sprístupnením svojej práce v univerzitnej knižnici.

Vo Veľkom Záluží, dňa 10.03.2013

*Zuzana Kečkešová*

## **Pod'akovanie**

Chcela by som sa pod'akovať vedúcej bakalárskej práce pani RNDr. Antónii Dvoranovej za čas, ktorý mi venovala, za rady a pripomienky, ktoré mi poskytla pri spracovaní bakalárskej práce.

## **Anotácia**

Bakalárska práca sa zaoberá témou cestovného ruchu a poukazuje na primárnu a sekundárnu ponuku mesta Nitra. Uvádza niekoľko definícií cestovného ruchu, rozoberá a približuje jeho základné formy a druhy, približuje mesto Nitru z historického hľadiska a taktiež opisuje jej súčasný stav. Teoretická časť bakalárskej práce zahŕňa názory a poznatky z pohľadu odborníkov v danej oblasti a druhá, praktická časť práce analyzuje konkrétnu ponuku cestovného ruchu, rozoberá úroveň poskytovaných služieb, zhodnocuje spokojnosť na strane dopytu a na základe dotazníkového prieskumu navrhuje možnosti zlepšenia v danej oblasti.

## **Kľúčové slová**

Cestovný ruch, Mesto Nitra, primárna ponuka CR, sekundárna ponuka CR

## **Annotation**

Bachelor thesis deals with tourism and points to the primary and secondary offering of Nitra. Lists several definitions of tourism, analyzes and presents its basic forms and types, approaching the city of Nitra historical perspective and also describes its current state. The theoretical part of the thesis includes the opinions and insights from the perspective of experts in the field and the second, practical part analyzes specific tourist offer, the level of service analyzes, evaluates satisfaction on the demand side and on the basis of the questionnaire survey suggests possible improvements in this area.

## **Key words**

Nitra, secondary offering tourism, tourism, tourism offer primary

# OBSAH

|            |   |
|------------|---|
| ÚVOD ..... | 8 |
|------------|---|

## TEORETICKÁ ČASŤ

|                                                  |           |
|--------------------------------------------------|-----------|
| <b>1 TURIZMUS-ÚVOD DO PROBLEMATIKY .....</b>     | <b>10</b> |
| 1.1 Cestovný ruch a jeho definície .....         | 10        |
| 1.2 Druhy cestovného ruchu .....                 | 11        |
| 1.3 Formy cestovného ruchu .....                 | 12        |
| <b>2 PONUKA CESTOVNÉHO RUCHU .....</b>           | <b>15</b> |
| 2.1 Primárna ponuka CR.....                      | 15        |
| 2.2 Sekundárna ponuka CR.....                    | 16        |
| <b>3 MESTO NITRA .....</b>                       | <b>22</b> |
| 3. 1 Poloha a členenie mesta.....                | 22        |
| 3. 2 História mesta .....                        | 23        |
| 3. 3 Kultúrno-historické pamiatky .....          | 25        |
| 3. 4 Divadlá, kultúrne podujatia a výstavy ..... | 28        |
| 3. 5 NISYS.....                                  | 31        |
| 3. 6 Ubytovacie a stravovacie služby .....       | 33        |
| 3. 7 Doprava .....                               | 36        |

## PRAKTICKÁ ČASŤ

|                                                 |           |
|-------------------------------------------------|-----------|
| <b>4 PRIESKUM SPOKOJNOSTI .....</b>             | <b>39</b> |
| 4.1 Vyhodnotenie dotazníka .....                | 40        |
| 4.2 SWOT analýza .....                          | 46        |
| <b>ZÁVER .....</b>                              | <b>48</b> |
| <b>ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV.....</b>            | <b>50</b> |
| <b>ZOZNAM OBRÁZKOV, TABULIEK A GRAFOV .....</b> | <b>53</b> |
| <b>ZOZNAM PRÍLOH .....</b>                      | <b>54</b> |

## ÚVOD

Nitra je jedným z najstarších miest Slovenska, má mimoriadne bohatú históriu a prešlo si zložitým a dlhým vývojom. Dá sa o nej povedať že je archeologickým rajom a metropolou slovenskej archeológie. Taktiež je mestom poľnohospodárstva a centrom mladých, nakoľko tu sídlia dve univerzity a v neposlednom rade je aj mestom kultúry a turizmu, čo je hlavnou témou bakalárskej práce.

Prvá teoretická časť práce vymedzuje pojem turizmus, cestovný ruch a všeobecne opisuje tento súbor činností a aktivít, ktoré sú zamerané na uspokojovanie potrieb človeka mimo jeho domova a v rámci voľného času. Charakterizuje jeho jednotlivé druhy, formy a opisuje jeho členenie na základe cieľov cesty, dĺžky pobytu či počtu účastníkov. Druhá kapitola bakalárskej práce sa venuje primárnej a sekundárnej ponuke cestovného ruchu. Primárnu ponuku tvorí kultúrny a prírodný potenciál mesta a dáva mu svoju osobitú charakteristiku. Sekundárna ponuka predstavuje služby, existenciu stravovacích a ubytovacích zariadení a ich charakteristiku, hovorí o všeobecnej infraštruktúre a opisuje infraštruktúru cestovného ruchu, ktorej základnú podstatu tvoria cestovné kancelárie a turistické informačné strediská.

Tretia kapitola s pomenovaním Mesto Nitra sa venuje v jednotlivých podkapitolách polohe, členeniu mesta a opisuje jeho obzvlášť bohatú históriu. V ďalšej podkapitole bakalárska práca menuje jednotlivé kultúrno-historické pamiatky, ktoré sú v prevažnej miere sakrálneho pôvodu a pre mnohých návštevníkov predstavujú základný motív pre návštevu tohto mesta. Divadlá, výstavy a kultúrne podujatia sú témou štvrtej podkapitoly a sú hlavným dejiskom kultúrneho života v Nitre. Nisys je názov nasledujúcej podkapitoly a ponúka kompletne informácie o tejto turisticko-informačnej kancelárii a mestskom informačnom stredisku zároveň. Rozoberá činnosť spomínanej inštitúcie, ktorá poskytuje všetky potrebné informácie týkajúce sa cestovného ruchu.

Cestovný ruch nie je možné rozvíjať bez ubytovacích a stravovacích služieb. Hotelov, penziónov a iných ubytovacích zariadení, ako aj reštaurácií, pubov, vinární či kaviarní je v Nitre dostatok. Množstvo z nich je určených pre menej náročnú klientelu, či

študentov, avšak mesto pod Zoborom ponúka aj riešenia pre tých najnáročnejších klientov.

Záver teoretickej časti tvorí opis jednotlivých druhov dopravy v rámci mesta. Praktická časť bakalárskej práce sa venuje komplexnému zhodnoteniu mesta z pohľadu atraktivity a účasti na cestovnom ruchu. Prostredníctvom dotazníka bol uskutočnený prieskum , ktorého cieľom bolo zistiť úroveň spokojnosti poskytovaných služieb obyvateľov Nitry ako aj turistov a prípadné návrhy pre zvýšenie návštevnosti mesta. Prieskum bol uskutočnený formou anonymného dotazníka a realizovaný dvomi spôsobmi: osobným stretnutím a formou online prostredníctvom mailu.

# TEORETICKÁ ČASŤ

## 1 TURIZMUS – ÚVOD DO PROBLEMATIKY

### 1.1 Cestovný ruch a jeho definície

Cestovný ruch, alebo turizmus je dynamicky a celosvetovo rozvíjajúce sa odvetvie a v prípade, že je správne sa rozvíjajúci, je výrazne ekonomickým prínosom jednotlivých krajín. Zvyšuje životnú úroveň, umožňuje vytvárať pracovné miesta, zvyšuje príjmy domácností, je prostriedkom k revitalizácii a zveľad'ovaniu miest a obcí, avšak na druhej strane má aj niekoľko negatív, ako znečisťovanie životného prostredia či proces akulturácie. Podľa Svetovej organizácie cestovného ruchu (WTO), ktorá je najväčšou a najdôležitejšou organizáciou zaoberajúcou sa otázkami cestovného ruchu, je cestovný ruch činnosť ľudí, ktorí cestujú na prechodnú dobu do miesta mimo svojho bežného životného prostredia, pričom hlavný cieľ cesty je iný, ako vykonávanie zárobkovej činnosti v navštívenom mieste.

*„Cestovný ruch tvorí súbor aktivít v určitom prostredí, ktoré uspokojujú potreby ľudí súvisiace s cestovaním mimo ich trvalého bydliska, bez rozdielu, či dôvodom tohto cestovania je oddych alebo nepravidelná povinnosť.“<sup>1</sup>*

Cestovný ruch ako odvetvie spoločenskej činnosti sa začal formovať koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Novodobý cestovný ruch vznikol v období priemyselnej revolúcie vo vyspelých štátoch ako dôsledok technického, ekonomického a sociálneho rozvoja. U nás sa cestovným ruchom rozumie súbor činností zameraných na uspokojovanie potrieb súvisiacich s cestovaním a pobytom osôb mimo miesta trvalého bydliska a zvyčajne vo voľnom čase za účelom odpočinku, poznávania, zdravia, rozptýlenia a zábavy, kultúrneho a športového vyžitia, služobných ciest a v neposlednom rade za účelom získania komplexného zážitku.<sup>2</sup>

---

<sup>1</sup> NOVACKÁ, Ľ. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca. Bratislava: Ekonóm, 2010. s.9. ISBN 978-80-225-2982-2.

<sup>2</sup> Gúčík, M. Základy cestovného ruchu. Občianske združenie Ekonómia, 2000. s.7. ISBN 80-8055-355-6.

*„Základným predpokladom rozvoja cestovného ruchu je sloboda človeka cestovať. K ďalším predpokladom patrí voľný čas a dostatok finančných prostriedkov.“<sup>3</sup>*

## **1.2 Druhy cestovného ruchu**

*„Podľa miesta realizácie a vzťahu k platobnej bilancii hovoríme o domácom a zahraničnom cestovnom ruchu.“<sup>4</sup>*

Domáci cestovný ruch je vnímaný v rámci jedného geografického priestoru a je realizovaný na území vlastného štátu. Poskytované služby sú určené pre domáceho účastníka cestovného ruchu.

Zahraničný cestovný ruch je ďalej rozdelený na príjazdový a výjazdový. Príjazdový cestovný ruch predstavuje prínos pre ekonomiku jednotlivého štátu a je realizovaný pre zahraničnú klientelu. Pasívny, ale bo výjazdový cestovný ruch je organizovaný pre občanov nášho štátu na vycestovanie do iného. Z hľadiska ekonomiky je menej výhodný, pretože platby za poskytované služby sú platené mimo nášho štátu.

Z geografického hľadiska je cestovný ruch rozdelený do troch kategórií: vnútorný, národný a medzinárodný.

Z hľadiska dĺžky trvania pobytov sa dá hovoriť o krátkodobom a dlhodobom cestovnom ruchu. „Žiadna úprava presne nekvantifikuje dĺžku jednotlivých pobytov univerzálne pre všetky krajiny.“<sup>5</sup> Problém tohto druhu sa prejavuje najmä pri získavaní štatistických údajov, pretože niektoré štáty považujú za krátkodobý cestovný ruch pobyt v trvaní do troch prenocovaní, iná krajina do štyroch, alebo do piatich prenocovaní.

Na základe spôsobu zabezpečenia sa cestovný ruch rozdeľuje na organizovaný a individuálny, alebo neorganizovaný cestovný ruch. Zatiaľ čo organizovaný je zabezpečovaný prostredníctvom podnikateľských subjektov (cestovné kancelárie), individuálny si nevyžaduje zabezpečenie služieb špecializovanými subjektmi. V minulosti bol neorganizovaný cestovný ruch bežný a populárny predovšetkým v rámci jednodňových výletov. Dnes tomu už tak nie je, nakoľko nástupom internetu

---

<sup>3</sup>Jakubíková, D. Marketing v cestovnom ruchu. Grada Publishing, 2010. s.16. ISBN 978-80-247-3247-3.

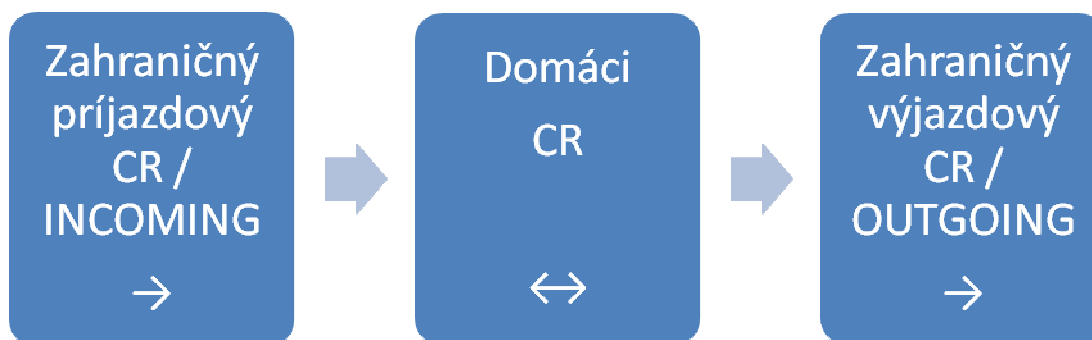
<sup>4</sup>Novacká, Ľ. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca, 2010. s.10. ISBN 978-80-225-2982-2.

<sup>5</sup>Novacká, Ľ. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca, 2010. s.12. ISBN 978-80-225-2982-2.

a obrovského množstva rezervačných systémov sa postupom času rozšírila možnosť využívať tieto služby a vlastnoručne si zabezpečiť balík služieb potrebných pre vycestovanie.

Ďalšie druhy cestovného ruchu môžu byť: komerčný, sociálny cestovný ruch.

Obrázok 1: Cestovný ruch podľa miesta realizácie



Spracované podľa: NOVACKÁ, E. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca.  
Bratislava: Ekonóm, 2010. s.12.

### 1.3 Formy cestovného ruchu

Jednotlivé formy cestovného ruchu sú jeho vlastnou podstatou, vystihujú spôsob jeho realizácie a taktiež požiadavky samotných účastníkov. Druhy a formy cestovného ruchu sa neustále vyvíjajú, inovujú a obohacujú v závislosti od požiadaviek dopytu a taktiež od materiálno-technického zabezpečenia. V praktickom živote sa veľmi často stretávame s najrôznejšími kombináciami jednotlivých foriem a v rámci samostatného zájazdu sa dajú teoreticky vymedziť tieto hlavné formy cestovného ruchu:

- Rekreačný, ktorý je jedným z najrozšírenejších foriem turizmu vôbec.

Základnou charakteristikou tejto formy je pobyt v príjemnom prostredí a rekreácia nepredstavuje iba samotný relax a oddych, ale kladie dôraz aj na činnú a aktívnu účasť, kde formou pohybu, zábavy a taktiež vplyvom kladného prírodného prostredia dochádza k procesu regenerácie a procesu reprodukcie duševných a taktiež fyzických síl človeka.

•Kultúrno – poznávací plní v spoločnosti veľmi dôležitú úlohu. Nielen ako prostriedok rastu kultúrnej a odbornej vzdelanosti, ale aj prostriedok zvyšovania všeobecnej vzdelanosti v oblasti historickej, umeleckej a spoločenskej. Kultúrny cestovný ruch je prostriedkom edukácie národa i jedinca ako takého, nabáda a vedie k úcte k histórii, kultúrnym pamiatkam a taktiež k národnému povedomiu. Vďaka tejto forme cestovného ruchu sa účastníci zoznamujú s jedinečnými a významnými architektonickými, stavitel'skými pamiatkami sakrálneho a svetského umenia (katedrály, kaštiele, hrady, zámky, múzeá, divadlá), s dielami slávnych umelcov (obrazárne, galérie), s kultúrnymi zariadeniami a pamiatkami (historické mestské jadrá, knižnice) a taktiež so spoločenskými udalosťami (výstavy, festivaly).

•Športovo – turistický cestovný ruch sa zaraďuje medzi osobitné druhy cestovného ruchu. Orientuje sa na uspokojovanie potrieb, ktoré sú športového charakteru a predpokladá nielen špeciálnej infraštruktúry, prírodné danosti, ale aj minimálne fyzické schopnosti účastníkov. Uvedená forma cestovného ruchu môže byť orientovaná na uspokojovanie potrieb formou aktívnej účasti, kde je účastník priamo zapojený do realizácie športovej činnosti (plávanie, splavovanie riek, horolezectvo, turistika, lyžovanie...), alebo formou činnosti pasívnej, kde sú zaraďované najmä účasti na športových podujatiach, olympiádach a pod.

•Kúpeľno – liečebný má dôležité funkcie , ktoré sledujú konsolidovanie zdravia, odbúranie negatívnych vplyvov životného prostredia a minimalizáciu civilizačných ochorení. Tieto funkcie sú: rekreačná, zdravotná a regeneračná. Hlavnými predpokladmi existencie a rozvoja spomínanej formy cestovného ruchu je existencia liečivých zdrojov, ktoré sú prírodného charakteru, existencia ekologicky čistého prírodného prostredia a existencia kultúrneho a spoločenského života. V priebehu blízkeho minulého obdobia a vyvinul cestovný ruch, ktorý má hlavnú náplň svojej existencie služby wellness, ktorá predstavuje poskytovanie služieb, kde nie je nevyhnutné a potrebné, aby sa prírodné liečivé zdroje nachádzali priamo v prostredí, kde sa tieto služby poskytujú a toto umelo vytvorené kúpeľné prostredie je schopné vďaka novým technológiám zabezpečiť klientovi maximálne podmienky pre pohodu a relax.

•Vidiecky (agroturizmus)predstavuje nový spôsob a návrat k prírode, je osobitnou formou rekreácie, harmonicky sa snaží dať do súladu voľnočasové aktivity a uvedomenie si prírodného a kultúrneho bohatstva krajiny. Dôležitou súčasťou ponuky

podnikateľského subjektu je zabezpečenie nielen bežných, základných ubytovacích a stravovacích služieb, ale taktiež je potrebný zvláštny podiel doplnkových služieb, ktoré sú orientované na život vo vidieckom prostredí, na poľnohospodárstvo a práce s ním súvisiace, na vinné práce, na chov a starostlivosť o dobytok, na výrobu produktov ľudového umenia a ich nákup, na udržanie zvykov, tradícií a pod.

- Incentívny (exkurzie, tematické zájazdy, religiózny, kongresový) cestovný ruch je zväčša zameraný na starostlivosť a zabezpečenie oddychu pre zamestnancov. Je možné povedať, že ide o dovolenky a pobyty za odmenu. V súčasnom období sa obsah spomínanej formy cestovného ruchu orientuje na uspokojovanie potrieb účastníka CR po ďalšom vzdelaní, poznaní a získaní nových poznatkov či zručností.

- Zážitkový cestovný ruch sa v prvom rade sústreďuje na tieto okruhy: adrenalínové aktivity a športy (splav divokej rieky, skok z výšky, potápanie, safari a pod.), stretnutia s významnými osobnosťami, účasť na kultúrnych podujatiach a výstavách, spoločenské podujatia (festivaly, súťaže, koncerty), soft dobrodružstvá (joga, degustácia), temný cestovný ruch, ktorý súvisí s návštevou miest prírodných a živelných katastrof, alebo ľudského mučenia. *„Zážitkový cestovný ruch možno uplatniť ako súčasť niektorých horeuvedených foriem, inakedy je zážitkový CR samostatnou formou.“*<sup>6</sup>

- Nákupný cestovný ruch patrí v tomto období medzi veľmi obľúbené formy CR a v zahraničí je už takmer bežnou praxou spolupráca viacerých subjektov (napr. hotel a značková predajňa alebo cestovná kancelária a nákupné centrum).

---

<sup>6</sup>NOVACKÁ, Ľ. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca. Bratislava: Ekonóm, 2010. s.23. ISBN 978-80-225-2982-2.

## 2 PONUKA CESTOVNÉHO RUCHU

### 2.1 Primárna ponuka CR

Primárnu ponuku spájame s prírodným a kultúrno-historickým potenciálom krajiny pre cestovný ruch. Tento potenciál má istú funkčnú a časovú využiteľnosť z hľadiska motivácie účastníka cestovného ruchu. Primárna ponuka môže byť daná prírodnými podmienkami alebo vytvorená činnosťou človeka (antropogénna ponuka), ktorú tvoria kultúrno-historické podmienky a kultúrne podujatia.<sup>7</sup>

Prírodné podmienky, ktoré patria do primárnej ponuky zahŕňajú najmä rozličné typy a formy reliéfu (vodopády, doliny, jaskyne, vrcholy, skalné steny a tiesňavy), trvanie slnečného svitu, geomorfologické pomery (povrch a reliéf územia), hydrologické podmienky (výskyt podzemných a povrchových vôd, prameňov, ich liečivé účinky a tiež forma, akou vyvierajú, rieky, jazerá, vodné plochy, čistota a kvalita vôd), fauna a flóra, výskyt lesov, ich druhová rozmanitosť a atraktivnosť, botanické záhrady a arboréta, chránené krajinné oblasti a taktiež živočíšstvo, výskyt zoologických záhrad, rezervácií, rybolovné nádrže a pod. Do primárnej ponuky cestovného ruchu ďalej patria archeologické pamiatky, umelecké a výtvarné diela (sochy, busty, obrazy, nábytok, zbrane), hmotný a duchovný folklór (obydlia, kroje, odevy, zvyky, tradície, piesne), kultúrno-osvetové zariadenia (múzeá, galérie, obrazárne, skanzeny).

K primárnej ponuke cestovného ruchu patria aj kultúrno-historické pamiatky, ktoré svojou osobitosťou a estetickým stvárnením prispievajú k záujmu na účasti cestovného ruchu. Kultúrne pamiatky sú nehnuteľné a hnutel'né veci, prípadne ich súbory, ktoré sú významnými dokladmi dlhodobého historického vývoja, životného cyklu a predstavujú spoločnosť od najstarších dôb až do súčasnosti, prípadne majú priamy vzťah k významným a spoločensky uznávaným osobám alebo historickým udalostiam. Sú nositeľmi významných dokladov hmotného a duchovného života ľudí, alebo nositeľmi vzťahu k významným javom a ich zachovanie a uznanie vzbudzuje verejný záujem.

---

<sup>7</sup>Gúčík, M. Základy cestovného ruchu. Občianske združenie Ekonómia, 2000. s. 51. ISBN 80-8055-355-6.

Primárnu antropogénnu ponuku zahŕňajú organizované kultúrne podujatia (festivaly, kongresy), športové udalosti domáceho i medzinárodného charakteru (OH,MS, športové zápasy a podujatia), obchodné udalosti (veľtrhy a výstavy), politicko-spoločenské udalosti (oslavy, púte, výročia).

Kultúrno-historický a prírodný potenciál nemajú rovnomerné rozmiestnenie v krajine a každý z nich má odlišný význam v cestovnom ruchu, ktorý môže byť miestneho, regionálneho, štátneho i medzinárodného charakteru s ohľadom na svoju osobitosť, mimoriadnosť a originalitu.

## 2.2 Sekundárna ponuka CR

*„Ak cieľom účasti v cestovnom ruchu je oddych, poznávanie, zdravie, kultúrne a športové vyžitie, spoločenská komunikácie ap., vo vhodnom prostredí s prírodným a kultúrno-historickým potenciálom primárnej ponuky, potom sekundárna ponuka je prostriedkom na dosiahnutie tohto cieľa, lebo vytvára podmienky pre využívanie primárnej ponuky a prispôsobuje sa jej.“<sup>8</sup>*

Sekundárna ponuka slúži ako prostriedok k využitiu a priblíženiu primárnej ponuky. Sekundárna ponuka sa skladá z infraštruktúry CR, všeobecnej infraštruktúry CR a z inštitúcií CR v jednotlivých cieľových miestach.

Pod pojmom infraštruktúra v cestovnom ruchu rozumieme podniky, ktoré poskytujú predovšetkým ubytovacie a stravovacie služby a iné služby nevyhnutné k tomu, aby mohol účastník CR vykonávať najrôznejšie rekreačné a kultúrne aktivity, ktoré sú pre cestovný ruch typické. Ubytovacie a stravovacie služby sa nazývajú aj supraštruktúrou cestovného ruchu.

**Ubytovacie služby** sú nevyhnutným prvkom rozvoja cestovného ruchu a sú poskytované nielen v cieľovom mieste CR, ale taktiež počas samotného cestovania, kde túto službu poskytujú napríklad ležadlové vozne v železničnej doprave, rotely a autobusy v doprave cestnej, výletné lode v lodnej doprave. V cieľovom mieste je možné nájsť širokú paletu ubytovacích zariadení ktoré sa rozdeľujú do kategórie a tried podľa kvality poskytovaných služieb a technického zabezpečenia.

---

<sup>8</sup>Gúčík, M. Základy cestovného ruchu. Občianske združenie Ekonómia,2000.s.53. ISBN 80-8055-355-6.

Tabuľka1 : Kategorizácia ubytovacích zariadení

|    | Kategória            | Trieda |    |     |      |       |
|----|----------------------|--------|----|-----|------|-------|
| 1. | Hotel                | *      | ** | *** | **** | ***** |
|    | Garni hotel          | *      | ** | *** | —    | —     |
|    | Horský hotel         | *      | ** | *** | —    | —     |
|    | Kongresový hotel     | —      | —  | *** | **** | ***** |
|    | Wellness hotel       | —      | —  | *** | **** | ***** |
|    | Kúpeľný hotel        | —      | —  | *** | **** | ***** |
|    | Boutique hotel       | —      | —  | —   | **** | ***** |
|    | Apartmánový hotel    | *      | ** | *** | —    | —     |
|    | Motel                | *      | ** | *** | **** | —     |
| 2. | Botel                | *      | ** | *** | —    | —     |
| 3. | Penzión              | *      | ** | *** | —    | —     |
| 4. | Apartmánový dom      | —      | ** | *** | —    | —     |
| 5. | Turistická ubytovňa  | *      | ** | —   | —    | —     |
| 6. | Chatová osada        | *      | ** | *** | —    | —     |
| 7. | Kemping              | *      | ** | *** | **** | —     |
|    | Minikemp             | —      | ** | *** | **** | —     |
| 8. | Táborisko            | —      | —  | —   | —    | —     |
| 9. | Ubytovanie v súkromí |        |    |     |      |       |
|    | Izba                 | *      | ** | *** | —    | —     |
|    | Objekt               | *      | ** | *** | —    | —     |
|    | Prázdninový byt      | *      | ** | *** | —    | —     |

Zdroj: Vyhláška MHSR z z 26. júna 2008, ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaraďovaní do kategórií a tried. In: Zbierka zákonov č.277/2008, čiastka 108. Dostupné z WWW: <<http://www.invitour.sk/doc/articles/kategorizacia.pdf>>

Charakteristika vybraných druhov ubytovacích zariadení podľa Vyhlášky MH SR 277/2008 Z.z. § 4.:

Hotel je ubytovacie zariadenie, ktoré slúži na prechodné ubytovanie hostí a má viac ako desať izieb. Okrem ubytovania poskytuje služby stravovacie a doplnkové.

Garni hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel, poskytuje hosťom služby prislúchajúcej triede hotela, ale rozsah stravovania je obmedzený na podávanie raňajok.

Horský hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel. Je umiestnený v horskej oblasti a v teréne bez priameho cestného spojenia.

Kongresový hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel. Je určený na realizáciu kongresových podujatí, seminárov a konferencií. Je vybavený rokovacími miestnosťami určené na realizovanie kongresových podujatí, a to najmä kongresov, zjazdov, konferencií alebo seminárov. Kongresový hotel je vybavený rokovacími priestormi a túto kategóriu hotela môže spĺňať iba hotel triedy \*\*\*.

Wellness hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel a je vybavený funkčnými športovými a rekreačnými zariadeniami, ktoré sú hosťom k dispozícii. Wellness hotel ponúka racionálnu stravu. Ako wellness hotel možno označiť iba hotel, ktorý spĺňa požiadavky najmenej hotela triedy \*\*\*.

Kúpeľný hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel. Nachádza sa v miestach, ktoré sú označované ako kúpeľné. V takomto hoteli sú poskytované zdravotnícke služby a k dispozícii je lekár. Ako kúpeľný hotel možno označiť iba hotel, ktorý spĺňa požiadavky najmenej hotela triedy \*\*\*.

Boutique hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel s nižším počtom izieb, ktoré sa zvyčajne nachádza v historických budovách a zariadenie interiérov je luxusné až exkluzívne. Ako boutique hotel možno označiť iba hotel, ktorý spĺňa požiadavky najmenej hotela triedy \*\*\*\*.

Apartmánový hotel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel, ktoré poskytuje ubytovanie v apartmánoch. Pozostáva najmenej z ôsmich apartmánov. Hosťom poskytuje rozsah služieb stanovený pre príslušnú triedu hotela.

Dependance hotela je vedľajšia budova bez vlastnej recepcie a poskytuje iba ubytovanie. Organizačne súvisí s hotelom a nie je vzdialený viac ako 300 m.

Motel je ubytovacie zariadenie kategórie hotel, ktoré sa spravidla buduje pri hlavných cestných trasách a diaľniciach. Hostom zabezpečuje parkovanie motorového vozidla v areáli motela. Poskytuje rozsah služieb stanovený pre príslušnú triedu hotela.

Botel je ubytovacie zariadenie hotelového typu umiestnené na trvalo zakotvenej lodi, ktoré má viac ako desať kajút a tie môžu mať iba stále lôžka.

Penzión je jednoduché ubytovacie zariadenie hotelového typu najmenej s piatimi izbami a najviac so štyrmi stálými lôžkami v izbe. Hostom zabezpečuje podávanie raňajok, prípadne aj celodennú stravu a poskytuje základné služby.

Turistická ubytovňa je jednoduché ubytovacie zariadenie s väčším počtom lôžok v izbách a k dispozícii je spoločné hygienické zariadenie.

Kemping je ubytovacie zariadenie, ktoré vo svojom areáli umožňuje hostom ubytovať sa vo vlastných mobilných ubytovacích zariadeniach (stan, obytný prívies, obytný automobil), alebo v mobilných a pevných ubytovacích objektoch prevádzkovateľa (mobilný dom, bungalov, chata alebo zrub). Hostom poskytuje okrem základnej hygienickej vybavenosti aj možnosť stravovania, rekreačno-športovú, kultúrno-spoločenskú a obchodnú vybavenosť.

Ubytovanie v súkromí predstavuje ubytovanie hostí v izbách rodinných domov alebo je na tento účel poskytovaný celý objekt, najmä rodinný dom, prázdninový dom, rodinná chalupa alebo rodinná chata.

**Stravovacie (pohostinské) služby** slúžia na uspokojovanie základných potrieb výživy účastníkov cestovného ruchu a sú neoddeliteľnou súčasťou produktu cestovného ruchu.

Stravovanie úzko súvisí s uspokojovaním potreby výživy človeka a charakter uspokojovania tejto potreby závisí na stupni spoločenského vývoja.<sup>9</sup>

V poslednom období sa uskutočňujú v oblasti gastronómie výrazné zmeny a v tradičných stravovacích zariadeniach s nachádza mnoho subsektorov, ktoré majú z hľadiska marketingu veľmi odlišné vlastnosti. Trh stravovacích služieb je pestrý

---

<sup>9</sup>Jakubíková, D. Marketing v cestovnom ruchu. Grada Publishing,a.s.,2009.s.29. ISBN 978-80-247-3247-3.

a gastronómiu treba tiež chápať ako súčasť prepojenia kultúrnych prvkov a stravovacích zvykov.

Tabuľka 2:Prehľad typov stravovacích zariadení

| Kategória              | Základná charakteristika                                                                                                                                                                                            |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Reštaurácia<br>Salónik | Poskytuje strav. služby so širokou ponukou jedál a nápojov. Výrazne upravený interiér a špecializovaný sortiment, v názve môžu mať charakteristické označenie (ázijská, rybia, salaš, koliba, vegetariánska a pod.) |
| Motorest               | Poskytuje stravovacie služby pri hlavných cestách a autostrádach s možnosťou parkovania.                                                                                                                            |
| Denný bar              | Poskytuje občerstvenie s obsluhou, studené a teplé jedlá pripravované formou rýchleho stravovania. Špecializovanou formou je pizzeria, grilbar.                                                                     |
| Jedáleň                | Jedlá a nápoje sú podávané formou samoobsluhy a poskytuje stravovanie v miestach s vysokou frekvenciou so samoobslužnými zákazníkmi.                                                                                |
| Kaviareň               | Poskytuje prevažne služby spoločensko-zábavného charakteru doplnené o občerstvenie. Poskytuje sortiment studených a teplých nápojov, cukrárenských výrobkov, teplé a studené predjedlá.                             |
| Vináreň, Piváreň       | Poskytuje služby zamerané na podávanie vybraných druhov nápojov so širokým zastúpením jednotlivých značiek (víno, pivo).                                                                                            |
| Nočný bar, Diskoklub   | Poskytuje služby zamerané na zábavu, súčasťou sú rôzne druhy zábavných a kultúrnych činností (hudba, tanec), široký sortiment studených nápojov a teplé jedlá na objednávku.                                        |
| Hostinec               | Zabezpečuje predaj nápojov a rýchleho občerstvenia.                                                                                                                                                                 |
| Bistro                 | Poskytuje nápoje a rýchle občerstvenie (hamburgery, hranolčky, ovocné poháre), vychádza sa zo samoobslužnej formy podávania.                                                                                        |
| Bufet                  | Samoobslužné rýchle občerstvenie, konzumácia jedál bez sedenia za stolom.                                                                                                                                           |

Spracované podľa: Mračko, M. Hygienické predpisy a kategorizácia v pohostinstve a hotelierstve. Bratislava, 1999. s. 123. ISBN 80-8057-153-8.

**Infraštruktúra cestovného ruchu** zahŕňa cestovné kancelárie, turistické informačné kancelárie, kongresové sály, kongresové centrá, herne, kasína, zmenárne, hraničné priechody, colnice a colné odbočky. Štruktúra a objem infraštruktúrnych zariadení závisí predovšetkým od charakteru primárnej ponuky, od jej významu a funkcií a taktiež od jej využívania počas roka.

*„Cestovná kancelária je podnikateľský subjekt, ktorý organizuje komplexné balíky služieb pre zákazníka, relatívne neznámeho zákazníka (štandardné zájazdy) a adresného zákazníka (dynamické balíčky alebo samostatné služby na objednávku).“<sup>10</sup>*

Cestovné kancelárie pôsobia na veľkoobchodnej úrovni, pretože pripravujú, tvoria a organizujú zájazdy. Zájazd predávajú vo vlastnom mene, pripravujú kombinácie služieb na individuálne objednávky a tvoria dynamické balíčky zatiaľ čo cestovné agentúry pôsobia na úrovni maloobchodnej a zájazdy iba predávajú, ale nepripravujú ich.

Cestovná kancelária má tri základné funkcie : organizačnú, kreatívno-produkčnú a sprostredkovateľskú.

TIK – Turisticko-informačná kancelária zhromažďuje informácie na základe stanovených zásad dokumentačnej činnosti a vytvára komplexný obraz a databázu cestovného ruchu v danej oblasti. Je to účelové zariadenie, ktoré poskytuje informácie a taktiež služby, ktoré súvisia s cestovným ruchom. TIK poskytujú informácie o doprave, predávajú dopravné ceniny, organizujú turistické vychádzky do okolia, poskytujú služby miestnych sprievodcov, predávajú vstupenky na kultúrne a športové podujatia, cestovnú literatúru, mapy a pohľadnice.

**Všeobecná infraštruktúra** má za cieľ využiť funkcie primárnej ponuky a poskytnúť účastníkom cestovného ruchu možnosť využitia voľného času aktívnou formou. V procese využívania voľného času aktívnou formou a tým prispievať k uspokojovaniu potrieb a dopytu cestovného ruchu majú rozličnú úlohu aj zariadenia všeobecnej infraštruktúry, ktorých služby sú nevyhnutné z komplexného hľadiska a pri rešpektovaní kritérií ochrany prírody. Medzi všeobecnú infraštruktúru patrí miestna infraštruktúra (kino, obchody s darčkovými predmetmi, starožitnosti, novinový stánok a pod.), dopravná infraštruktúra (čerpacia stanica, MHD, autobusová, železničná, letecká, vodná doprava, taxi služba a pod.), zdravotnícka infraštruktúra (nemocnica, lekáreň), polícia, záchranná služby, horská služba, cudzinecká polícia. Medzi ostatnú infraštruktúru zaradíme banky, bankomaty, pošty, poisťovne a ďalšou časťou všeobecnej infraštruktúry sú športovo-rekreačné zariadenia a aktivity, kam patria predovšetkým ihriská, kúpaliská, lanovky, lyžiarske vleky, cykloturistické trasy a podobne.

---

<sup>10</sup>Novacká,Ľ. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca,2010. s.72. ISBN 978-80-225-2982-2.

## 3 MESTO NITRA

### 3.1 Poloha a členenie mesta

Mesto Nitra je spolu so svojím okolím súčasťou juhozápadného Slovenska a jeho rozloha je 108 km<sup>2</sup>. Nadmorská výška sa pohybuje od 138 do 588 metrov nad morom. Počet obyvateľov podľa údajov z Mestského úradu k 1.06.2011 je 81600. V súčasnosti je piatym najväčším mestom Slovenska a je vzdialené približne 90 km od hlavného mesta Slovenska, Bratislavy.

Obrázok 2: Poloha mesta Nitra



Zdroj: Vlastné spracovanie

Z prírodného hľadiska má Nitra a jej okolie výrazne hraničnú polohu. Rozkladá sa na rozhraní stredného a dolného Ponitria. Východnou časťou zasahuje na územie stredného Požitavia. Hraničnú povahu má aj orografická poloha medzi Západnými Karpatmi a Podunajskou nížinou. Malou časťou leží na území okrajového pohoria Tráveč, väčšia časť regiónu patrí do krajinársky odlišnej Podunajskej pahorkatiny.<sup>11</sup>

Časť Nitry patriaca do pohoria Tráveč je síce rozlohou malá, avšak svojou členitou povahou výrazne ovplyvňuje celkový vzhľad krajiny a pohorie, ktoré vystupuje nad okolité nížiny o takmer 600 metrov je vidieť z veľkej diaľky. Pohorie sa člení na

---

<sup>11</sup>Lacika, J. Nitra a okolie. vyd. Bratislava: Dajama, 2003, s. 5. ISBN 80-88975-53-0.

dva geomorfologické podcelky. Na juhu masív Zobora, ktorý je oddelený od severnejšie ležiaceho masívu Jelenca priečnou zníženinou. Skupina Zobor z diaľky pôsobí ako mohutný vypuklý masív, ktorý pripomína dvojicu sopiek, avšak táto podobnosť s vulkánom je iba náhodná. Prevládajúcim geologickým prostredím masívu sú kremence a vápence a na mnohých miestach je možné nájsť drobné krasové formy vrátane malých puklinových jaskýň. Najznámejšia je Svoradova jaskyňa. Okrem Zobora sa v meste nachádza aj hradný vrch, Kalvária, Šibeničný vrch a Katruša. Cez mesto preteká rovnomenná rieka Nitra.

Mesto Nitra tvoria mestské časti: Dolné Krškany, Horné Krškany, Staré Mesto, Čermáň, Klokočina, Diely, Párovské Háje, Kynek, Mlynárce, Zobor, Dražovce, Chrenová a Janíkovce. Administratívna poloha mesta hraničná nie je, nakoľko región leží vo vnútri Slovenskej republiky a neohraničuje ho žiadna štátna hranica.

### **3.2 História mesta**

Nitra patrí k jedným z najstarších slovenských miest a jej dejiny sa začali písať už v dávnej minulosti. V literatúre sa uvádza, že je najstarším sídelným útvarom na Slovensku (zo sedemdesiatych rokov 9.storočia). Oblasť Nitry bola od nepamäti veľmi atraktívnym územím, o čom svedčí množstvo nálezov datovaných do obdobia staršej, mladšej a neskorej kamennej doby a neskôr najmä do bronzovej a železnej doby.<sup>12</sup>

Nitru osídlili v 5. a 6. Storočí starí Slovania a v 7.storočí sa stala hospodársky, politickým a kultúrnym strediskom slovanských kmeňov žijúcich severne od Dunaja. Na prelome 8. a 9. Storočia sa na tomto území sformovalo Nitrianske kniežatstvo, na ktorého čele stál knieža Pribina, ktorý dal v roku 828 postaviť prvý kresťanský kostol na území dnešného Slovenska. Nitra sa tak stala postupne súčasťou Veľkomoravskej ríše, na ktorej čele bol Mojmír I. Po zosadení Mojmíra z kniežacieho stolca sa vládcom Veľkej Moravy stal Rastislav. S jeho vládou je spojená významná udalosť, príchod byzantských vierozvestov, bratov Konštantína - Cyrila a Metoda r.863. Konštantín - Cyril utvoril prvé slovanské písmo hlaholiku, preložil prvé liturgické texty do staroslovienčiny. Na vrchole svojej slávy a najväčší rozmach dosiahla Nitra v čase

---

<sup>12</sup>Krčmár, A. Nitra na starých pohľadniciach. Vyd. Bratislava: Dajama,2006. s.8. ISBN 80-89226-13-2.

panovania Svätopluka I. a po jeho smrti v roku 894 bola Veľká Morava rozdelená. Maďarský vpád v roku 906 ukončil jej existenciu. Nitrianske kniežatstvo pretrvalo ešte dve nasledujúce storočia a neskôr sa stalo súčasťou Uhorska. Približne v roku 1000 vzniklo Ostrihomské kniežatstvo a oblasť Nitry sa stala jeho biskupstvom, v ktorom archíve sú dodnes uložené dva významné kusy pergamentu, ktoré sa označujú ako Zoborské listiny. Ide o najstaršie doteraz známe originálne písomnosti z územia dnešného Slovenska. Listina z roku 1111 sa týka sporu o dôchodky medzi zoborským kláštorom a kráľovskými vyberačmi mýta. Druhá listina, datovaná rokom 1113 obsahuje majetkový súpis zoborského opátstva. Je v nej zapísaných vyše 150 obcí. Svedčí o tom, že v tom čase preberali benediktínski mníši organizáciu cirkevného života. Benediktínsky kláštor sv. Hypolita na úpätí Zobora bol najstarším na Slovensku. Prvá listina poskytuje aj údaje o existencii prvej školy na našom území pri benediktínskom kláštore.

Obrázok 3:Hrad a predmostie so starým korytom rieky, Nitra 1921



Zdroj: Nitra.Sme. [online]. ©2011[cit. 2013-02-10].Dostupné z WWW

<http://nitra.sme.sk/c/5988195/pohladnice-starej-nitry-su-cestou-do-minulosti.html>

Ďalším dôležitým medzníkom mesta pod Zoborom sa stal 2.september 1248, kedy sa Nitra stala slobodným kráľovským mestom. Tieto výsady udelil kráľ Belo IV. a týkali sa Dolného mesta. Hrad s Horným mestom zostali aj naďalej majetkom biskupstva.

Ďalší vývoj mesta ovplyvňovali vojnové udalosti , turecké ťaženia a stavovské povstania. Po týchto udalostiach bolo potrebné postaviť celé mesto nanovo a jeho obnova sa niesla v duchu baroka. Obohatila ju o mnohé architektonické skvosty , ktoré boli neskôr v 19.storočí doplnené o klasické a empirické prvky a tie sú dodnes pýchou mesta pod Zoborom.

### 3.3 Kultúrno-historické pamiatky

#### Horné mesto

Horné mesto je historicky najzaujímavejšou časťou mesta a sídelne je aj zároveň najstaršou časťou mesta. Horné alebo Biskupské mesto sa v minulosti nazývalo bezprostredné okolie hradu a celý pevnostný systém, ktorý bol vybudovaný proti tatárskym vpádom. Súčasťou tejto časti mesta sú viaceré kultúrno-historické pamiatky, napríklad Mariánsky stĺp, ktorý predstavuje najväčšie barokové súsošie v Nitre, ktoré dal postaviť biskup Imrich Esterházy ako pamiatku na morové epidémie, počas ktorých zahynula takmer štvrtina obyvateľov mesta. Toto je dôvod, prečo sa nazýva aj morový stĺp.

#### Nitriansky hrad

*„Dominanta starobylej Nitry, hrad stojaci na hradnom kopci tvorí hradná katedrála, biskupská rezidencia a systém opevnenia.“<sup>13</sup>*

*„Charakteristickú siluetu hradného kopca s vežou Nitrianskej hradnej katedrály vidieť už zďaleka a zo všetkých svetových strán. Tento symbol Nitry bol vždy vd'ácným a vyhl'adávaným objektom ktorý sa na starých pohľadniciach zobrazoval najčastejšie. História hradného kopca a hradu je bohatá. Ako významný strategický bod s prirodzenou ochranou , ktorú tvorila rieka Nitra a jej ramená , bol hradný kopec osídlený už v praveku.“<sup>14</sup>*

Nitriansky hrad bol viackrát v minulosti poškodený a prežil obrovské množstvo ničivých vojen a obliehaní a i napriek tomu je dodnes zachovaný hradný komplex, ktorý

---

<sup>13</sup>Válek, I. Malý lexikón kultúrnych pamiatok, Slovenská republika. vyd. Knižné centrum, spol. s.r.o. , 2004.s 66. ISBN 80-8064-184-6.

<sup>14</sup>Krčmár A. Nitra na starých pohľadniciach. Vyd.Dajama, 2006.s.12. ISBN 80-89226-13-2.

stoi vo výške 220 m n. m. V súčasnej dobe nie je otvorený pre verejnosť, sprístupnené je diecézne centrum a katedrála.

### **Katedrála sv. Emeráma**

Biskupská katedrála je vytvorená spojením troch chrámových stavieb, ktoré sú rôzneho veku. Najstaršiu zachovalú časť tvorí románsky kostolík, ktorý pochádza z prelomu 11. a 12. storočia a jeho významnou súčasťou je oltár zo zlatého ónyxu. Ďalšiu časť tvorí pôvodne gotický Horný kostol z 14. storočia a Dolný zo 17. storočia.

### **Synagóga**

Synagóga v Nitre patrí k najkrajším na Slovensku a výrazným spôsobom obohacuje systém kultúrnych inštitúcií v Nitre. V prvom rade slúži ako koncertná a výstavná sieň. Jej sprístupnením v roku 2003 sa vytvoril priestor pre realizáciu rôznych kultúrnych podujatí mesta, komorných koncertov, divadelných predstavení, literárnych večerov, výstav a i. Hlavnou súčasťou synagógy sú dve stále expozície: cyklus grafických listov Shragu Weila a expozícia holokaustu Osudy slovenských Židov.<sup>15</sup>

### **Pribinovo námestie**

*„Knieža Pribina je bezpochyby najslávnejším Nitranom a určite jednou z najkontroverznejších postáv slovenských dejín.“*<sup>16</sup> Pribinovo námestie je okrem kanonických domov obstané aj prekrásnymi cirkevnými palácmi a na jeho južnej strane sa nachádza jedna z najkrajších budov mesta Nitry, Veľký seminár. Nachádza sa v ňom knižnica s pôvodným nábytkom, kde je možné nájsť obrovské množstvo vzácných kníh.

Na Pribinovom námestí sa nachádza aj klasicistická budova Domov odpočinku, vľavo od Veľkého seminára je Kluchov palác, ktorý predstavuje jediná empírovú stavbu v Nitre a svoju pozornosť sem púta kamenná plastika Atlanta, ktorá je ľudovo označovaná ako Corgoň. Na protiahej strane Pribinovho námestia je dvojpodlažná

---

<sup>15</sup> NISYS [online] [cit. 2013-02-10] . Dostupné z WWW:  
<<http://www.nisys.sk/www/content/nisys/synagoga/0/25>>

<sup>16</sup> Lacika, J. Nitra a okolie. vyd. Bratislava: Dajama, 2003. s. 56. ISBN 80-88975-53-0.

budova Malého seminára. Pribinovo námestie nadväzuje na parkovú plochu, kde je jeho ozdobou nádherný mariánsky (morový) stĺp.

Na hranici Horného a Dolného mesta sa nachádza reprezentačná a najvýznamnejšia budova Podhradia, ktorá bola pôvodne barokovou stavbou a v minulosti mala ochranný charakter, Župný dom.

## **Kalvária**

Návršie vypínajúce sa do výšky 213 metrov sa nachádza na okraji starého mesta. Po výstupe na tento vršok sa turistom naskytne krásny pohľad na mesto. Na Kalvárii sa nachádza komplex sakrálnych budov. Misijný Dom Matky Božej je možné vidieť z troch svetových strán a v noci ho osvetľujú reflektory. Kostol Matky Božej je pôvodne gotický, no neskôr bol barokovo upravený. *„K popularite kostola prispieval chýr o zázračnosti 112 centimetrov vysokej drevenej Piety – Bolestnej Panny Márie. V roku 1776 postavili nový mramorový oltár a naň umiestnili pozlátenú vitrínu s uctievanou Pietou.“*<sup>17</sup> V rokoch 1878 až 1885 dal Augustín Roskoványi zrekonštruovať a opraviť všetky objekty kláštora i kostola a na Mariánskom vrchu dal postaviť štrnásť kaplniek krížovej cesty, ktoré každoročne navštevujú stovky pútnikov najmä v období Veľkej noci.

Mesto Nitra prešlo dlhým a zložitým vývojom a môže sa pochváliť mimoriadnym množstvom historických a kultúrnych pamiatok. Návštevníci Nitry sa prostredníctvom kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu môžu oboznámiť s významnými a jedinečnými staviteľskými a architektonickými pamiatkami predovšetkým sakrálneho pôvodu, s umeleckými dielami, ktoré do tohto mesta neodmysliteľne patria a dávajú mu osobitý ráz. V Nitre nájdeme viac ako 180 kultúrnych pamiatok. Okrem množstva pamiatok v podobe kostolov, sôch, reliéfov, nádvorí pamätných tabúl, bytových a meštíackych domov aj množstvo menej známych pamätihodností, ktoré však napriek svojej nižšej umeleckej hodnote vzbudzujú medzi ľuďmi značnú pozornosť.

---

<sup>17</sup> Krčmár A. Nitra na starých pohľadniach. Vyd.Dajama, 2006.s.70. ISBN 80-89226-13-2.

### 3.4 Divadlá, kultúrne podujatia a výstavy

Prvé divadlo v Nitre bolo postavené v roku 1883 a malo kapacitu 360 miest. Javisko bolo široké deväť metrov a svetlo bolo zabezpečené petrolejovými lampami. Nitra mala v tomto období asi deväť tisíc obyvateľov.

#### Divadlo Andreja Bagara

*„Budova Divadla Andreja Bagara s exkluzívnymi interiérmi je ideálnym priestorom na rozmanité kultúrno-spoločenské podujatia: vystúpenia hudobných telies, tanečných súborov rôznych žánrov, akadémie, televízne záznamy, či priame prenosy zábavných relácií a pod. K dispozícii je Divadelná reštaurácia a Kaviareň s pestrou ponukou jedál a nápojov, vhodná na usporadúvanie slávnostných recepcií.“*<sup>18</sup> DAB je veľmi obľúbenou inštitúciou cestovného ruchu v rámci nielen mesta Nitry, ale je zaujímavé aj pre zahraničných kritikov.

Obrázok 4: Divadlo Andreja Bagara v Nitre



Zdroj: Nitralive.[online].©[cit. 2013-02-10].Dostupné z WWW:

<<http://www.nitralive.sk/spravy/kultura/25-divadla/788-den-otvorených-dverí-v-dab-nitra-2010.html>

#### Staré Divadlo Karola Spišáka

Nitrianske Staré Divadlo bolo založené v roku 1960 a v tomto období fungovalo pod názvom Západoslovenské bábkové divadlo až do roku 1999, kedy sa premenovalo

<sup>18</sup> Divadlo Andrea Bagara [online]© 2010 [cit. 2013-02-22] . Dostupné z WWW: <[http://www.dab.sk/sk/divadlo/zakladne\\_informacie/](http://www.dab.sk/sk/divadlo/zakladne_informacie/)>

na Bábkové divadlo Nitra. V súčasnej dobe pod spomínaným názvom nesie nespochybniteľný úspech a úspešne sa zúčastňuje na mnohých prestížnych prehliadkach a festivaloch.

*„Od prvého dňa svojho vzniku divadlo pripravilo a odpremiérovalo už 184 inscenácií a k 31.12. 2010 odohralo 11851 predstavení, ktoré videlo 3317983 divákov. V divadle sa vystriedalo spolu 318 interných zamestnancov, 7 riaditeľov a jeho inscenácie pripravilo 50 režisérov.“*

V Starom Divadle Karola Spišáka sa každoročne koná medzinárodný festival, kde sa stretávajú herci a umelci z vysokých škôl, ale aj herci z profesionálnych divadiel krajín V4 – Slovensko, Česká republika, Maďarsko a Poľsko a hlavným cieľom tohto festivalu je nadväzovanie medzinárodných kontaktov v oblasti kultúry.

### **Nitra, milá Nitra**

Cyrilo - Metodské slávnosti a Nitrianske kultúrne leto otvárajú každoročne slávnosti Nitra, milá Nitra a sú venované osobnostiam zo súčasnosti, ale aj z minulosti. *„Tradičné mestské slávnosti dôstojne prispievajú k celoslovenským oslavám sviatku Cyrila a Metoda, rozvíjajú veľkomoravskú a cyrilometodskú tradíciu, atraktívnou a zrozumiteľnou formou popularizujú históriu a formujú vzťah k historickému dedičstvu. Súčasťou programu je tradične vedecká konferencia na tému archeologické nálezy a ich prezentácia, slávnostné sväte omše, výstavy, koncerty vážnej i populárnej hudby, muzikálové melódie, prednášky, literárne súťaže, tradičný Nitriansky jarmok.“*<sup>19</sup>

### **Divadelná Nitra**

Tento medzinárodný a najväčší divadelný festival je najvýznamnejší spomedzi aktivít v oblasti kultúry medzinárodného charakteru na Slovensku a v európskom kontexte je veľmi uznávaný. Organizuje sa každú jeseň už od roku 1992 a je výberovou nesúťažnou špičkou divadla. Je prehliadkou predovšetkým činoherného divadla, dáva priestor bábkovému divadlu, prezentuje nové mená tvorcov a rôzne inovácie v tejto oblasti. Festival sa venuje neformálnemu vzdelávaniu a práci s publikom a funguje ako dôležitá platforma v rámci kultúrnej európskej výmeny. Pre mnohé krajiny je práve táto kultúrna udalosť jedinou možnou prezentáciou svojho projektu v rámci Slovenska.

---

<sup>19</sup> Nitra. [online] [cit. 2013-02-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.nitra.sk/stranka.php?cat.487>>.

V roku 2012 sa na kultúrnom festivale Divadelná Nitra zúčastnila viac ako dvanásť tisíc divákov a Nitra ponúkla bohatý sprievodný program v podobe filmových projekcií, pouličných predstavení a výstav.

Mesto Nitra ponúka počas celého roka priestor pre kultúrne vyžitie, ktorého sa zúčastňujú nielen domáci, ale aj zahraniční turisti. Dušu a srdce nitrianskeho publika poteší hneď z jari séria tradičných podujatí v podobe koncertov tradičných ľudových piesní, oslavy príchodu jari a rozlúčka so zimou, ktorú ponúka kultúrne podujatie s názvom **Sviatky jari**. Ďalšie veselé, fašiangové obdobie je plné sprievodov v centre mesta a na podujatí **Nitrianske fašiangy** nesmú samozrejme chýbať tradičné ľudové výrobky a fašiangové špeciality. **Nitrianska hudobná jar** je súbor koncertov vážnej hudby nielen Slovenských umelcov. Ďalším komplexom športových, kultúrno-umeleckých a spoločenských podujatí sú **Nitrianske univerzitné dni**, ktoré organizuje spolu s mestom Nitra Univerzita Konštantína Filozofa a Slovenská poľnohospodárska univerzita. Program je veľmi bohatý a za zmienku určite stojí tradičný Majáles, alebo Jarný beh Nitrou. **Noc kostolov** je prehliadka tajomných nočných priestorov Nitrianskych galérií, múzeí a kostolov. **Musica Sacra** ponúka nadšencom duchovnej hudby koncerty v skvostnom Piaristickom kostole sv. Ladislava. S príchodom jesenného daždivého obdobia prichádza na rad **Nitrianska hudobná jeseň**, ktorá poteší nadšencov viacerých druhov hudby od jazzu, cez swing a žánre klasiky a zimné obdobie spríjemňuje turistom **Vianočná Nitra**, kde vôňou punču a vianočnými dobrotami láka stovky turistov na Svätoplukovo námestie.

Veľtrhy a výstavy v rámci mesta Nitry majú obrovský význam. Multifunkčnosť je veľmi silnou stránkou výstav, pretože pôsobí na takmer všetky zmysly návštevníka a vytvára priestor pre využitie väčšiny služieb poskytovaných v rámci cestovného ruchu v danom meste.

### **Galéria Mlyny**

Nákupno-zábavné centrum, kde sa v pravidelných intervaloch organizujú výstavy a expozície sú častokrát rozmiestnené na všetkých troch poschodiach. Zaujímavou bola v minulom roku unikátna výstava Miniatúry Slovenska, ktorá

pozostávala z viac ako 100 unikátnych miniatúr domov, kostolov, hradov a zámok. Výstava historických vozidiel bola taktiež obrovským lákadlom a inak to nebolo ani v prípade výstav Lego, Čiernobiely svet alebo Svet dynosaurov.

### **Agrokomplex výstavníctvo Nitra**

Organizácia bola založená v roku 1974 a v súčasnej dobe patrí medzi najdôležitejšie výstavnícke organizácie v rámci Slovenska. Agrokomplex je členom Globálnej celosvetovej asociácie výstavníckeho priemyslu U.F.I., Medzinárodnej únie výstavníckej štatistiky Centrex a ďalších organizácií. Drevársky veľtrh Lignumexpo je v zozname najvýznamnejších európskych veľtrhov a výstav v oblasti drevospracujúcich strojov Eumabois. Autosalón Nitra je v kalendári najprestížnejších autosalónov sveta O.I.C.A.

Súčasťou podniku sú Slovenské poľnohospodárske múzeum a národná kultúrna pamiatka kaštieľ v Dolnej Malante. Medzi najprestížnejšie výstavy patrí: Medzinárodná výstava psov, Svadobný salón a beauty, Burza exotov, Bonsai Slovakia, Šport a voľný čas a mnoho ďalších.

Areál Agrokomplex poskytuje okrem výstavných priestorov aj služby spojené s komplexnou realizáciou rôznych kultúrnych podujatí, koncertov, seminárov a firemných eventov.

## **3.5 NISYS**

Nitriansky informačný systém je založený od roku 1993 a je súčasťou Útvoru propagácie a cestovného ruchu v Nitre. Taktiež je členom AICES so sídlom v Liptovskom Mikuláši, čo mu umožňuje nadväzovať kontakty na úrovni ambasad, ministerstiev, zastupiteľských úradov, TASR, leteckých spoločností a pod., ktorým zhromažďuje, spracováva a poskytuje informácie o dianí a živote v meste a jeho regióne. NISYS je rozdelený na turistickú informačnú kanceláriu, ktorá poskytuje regionálne informácie z oblasti cestovného ruchu a na mestské informačné stredisko, ktoré zhromažďuje kompletné informácie o meste a o organizáciách tu pôsobiach. Táto inštitúcia mesta poskytuje nielen turistom vo svojom sídle na predaj rôzne

darčkové predmety, suveníry, pohľadnice, knihy o Nitre, mapy a ponúka kompletný sprievodcovský servis . V ponuke na prehliadku mestom sa dá nájsť niekoľko druhov prehliadok a okruhov mestom. Medzi obľúbené patria najmä Po stopách židovskej kultúry: Synagóga a Židovský cintorín, Náučný chodník Zoborské vrchy, čo vo väčšine prípadov využívajú školy, Prehliadka Kalvárie a Sakrálne pamiatky Nitry, kde môžu turisti vidieť kostoly a kaplnky v rámci mesta. Ďalšou zaujímavou prehliadkou v ponuke je Bezbariérová prehliadka, ktorá býva realizovaná na základe individuálnych požiadaviek klienta, alebo Rozprávkový okruh mestom pre deti a dospelých, kde je zaujímavé rozprávanie o nitrianskych povestiach a legendách. Novinkou je aj mestský cyklobus, ktorý vozí cyklistov až k Liečebnému ústavu na Zobor. Novinkou je taktiež prehliadka s názvom Po stopách nitrianskych legiend a táto prehliadka je určená pre nepočujúcich s tlmočením do posunkovej reči.

Obrázok 5 : Sídlo NISYS



Zdroj: NISYS. .[online].©2013[cit. 2013-02-10].Dostupné z WWW:  
<http://www.nisys.sk/www/content/nisys/nasa-cinnost/0/8>

NISYS poskytuje svojim zákazníkom aj služby spojené s predajom vstupeniek, keďže je zároveň aj predajným miestom Ticketportal a keďže taktiež disponuje aj internou databázou organizácií, firiem a iných inštitúcií, poskytuje aj tieto informácie.

Nitriansky informačný systém poskytuje priamo vo svojej prevádzke alebo na webovej stránke všetky informácie, ktoré sú potrebné vedieť nielen pri návšteve mesta, ale aj pre domácich obyvateľov. Informuje o samotnom dianí v meste, neustále pripravuje propagačné materiály o Nitre a zverejňuje informácie o kultúrnom dianí, v

databáze má všetky galérie, divadlá, kiná, zaujímavosti a legendy o meste, poskytuje informácie o jednotlivých ubytovacích a stravovacích zariadeniach. Všetky hotely, penzióny kaviarne a reštaurácie sú jednoducho a prehľadne usporiadané v zozname služieb poskytovaných mestom.

### 3.6 Ubytovacie a stravovacie služby

*„Hotely sú v Nitre pomerne drahé, čo dvojnásobne platí počas medzinárodných výstav organizovaných vo výstavnom areáli Agrokomplex. Väčšina hotelov používajú dvojité ceny, čo v praxi znamená dva razy vyššiu cenu pre zahraničných turistov.“<sup>20</sup>*

V období, keď je v Nitre medzinárodná výstava sú hotely nielen v meste, ale aj v širokom okolí plne obsadené. Z tohto dôvodu je lepšie si ubytovanie rezervovať v dostatočnom predstihu. Hotely a penzióny, ktoré sú situované v centre mesta majú vyššiu cenu pre svoju polohu, avšak kvalita poskytovaných služieb je v mnohých prípadoch nezodpovedajúca cene. Lacnejšie hotely sú vzdialené približne dvadsať minút chôdze y centra mesta. Hotely s najvyšším počtom hviezdíčiek sa v tomto meste nenachádzajú, preto prehľad začína pri kategórii štvorhviezdičkového hotela. V tejto kategórii sa nachádza šesť hotelov: Hotel River, Hotel Capital, Hotel Zlatý Kľúčik, Hotel Mikado, Hotel Comfort a Best Western Hotel Dituria.

#### **BEST WESTERN Hotel Dituria \*\*\*\*\***

Starí Nitrania ho poznajú pod bývalým názvom Slávia alebo Tatra. Dnešná podoba hotela je súčasťou americkej hotelovej siete a svojím luxusným a elegantným vzhľadom láka cestujúcich, ktorí hľadajú medzinárodný štandard. Hotel ponúka svojim klientom 32 moderne zariadených izieb, ktoré sú všetky nadštandardne vybavené a súčasťou všetkých izieb je aj antialergická posteľná bielizeň. Izba Deluxe spĺňa všetky predpoklady pre pohodlie a spokojnosť náročného klienta a je situovaná v podkrovných priestoroch, čo dodáva osobitný pocit súkromia. Apartmán poskytuje nádherný výhľad na mesto a svojim veľkorysým priestorom spĺňa požiadavky najvyššieho štandardu.

---

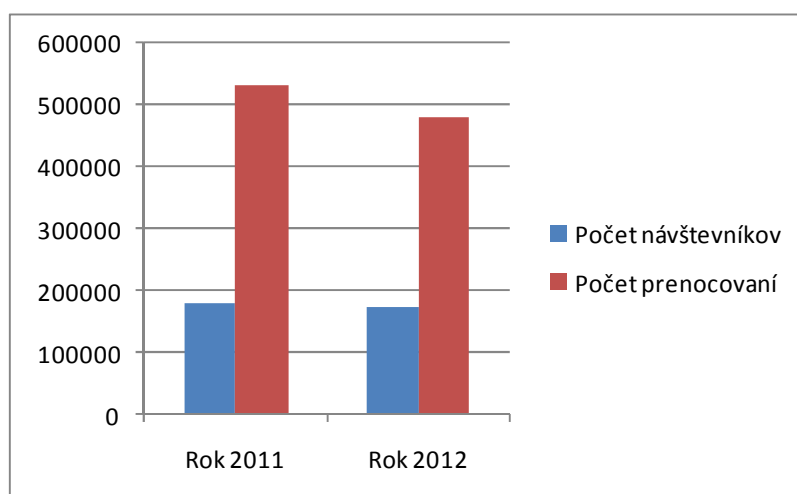
<sup>20</sup> Lacika,J.Nitra a okolie. vyd. Bratislava: Dajama,2003.s.132. ISBN 80-88975-53-0.

Hotelová reštaurácia a tím kuchárov pripravujú lákavé menu tak, aby vyhověli každému gurmánovi a pôvabné prostredie reštaurácie dopĺňa v letnom období krásna terasa s výhľadom na mesto.

V Nitre sa nachádza veľké množstvo hotelov s menším počtom hviezdíček, čo však neznamená, že práve tieto ubytovacie zariadenia neposkytujú dostatočné služby pre návštevníkov. Medzi najznámejšie z nich patrí: Hotel Zobor, Hotel City, Hotel Agroinštitút, Hotel Oko, Hotel centrum alebo Hotel Átrium.

V Nitrianskom kraji ku koncu septembra 2012 poskytovalo ubytovacie služby 321 ubytovacích zariadení a návštevníci strávili v ubytovacích zariadeniach v priemere 2,8 dňa, o 0,2 dňa menej ako v porovnateľnom období minulého roka. Z celkového počtu ubytovaných návštevníkov v kraji najviac bolo v Nitre ubytovaných 31,6 %. Najvyšší podiel zahraničných turistov tvorili návštevníci z Českej republiky (53,1%), z Nemecka (7,4%) a z Poľska (6,6%).<sup>21</sup>

Graf 1: Počet návštevníkov a prenocovaní v ubytovacích zariadeniach



Zdroj: Štatistický úrad SR

V Nitre sa nachádza obrovské množstvo stravovacích zariadení, ktoré poskytujú svojim zákazníkom služby takmer všetkých kategórií. „V posledných rokoch sa uskutočňujú v oblasti stravovacích služieb významné zmeny ako na strane ponuky, tak

<sup>21</sup> Štatistický úrad SR.[online] [cit. 2013-02-12] . Dostupné z WWW: <http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=62988>

na strane dopytu.“<sup>22</sup> Nachádzajú sa tu stravovacie zariadenia od hotelových reštaurácií, cez fastfoody, typické slovenské reštaurácie, až po reštaurácie najvyššej triedy. Pestrý repertoár tradičných slovenských špecialít ponúka **Izba starej matere**, čínsku kuchyňu je možné ochutnať v reštaurácii **Panda** alebo **Felix** a gurmáni si určite prídu na svoje v novootvorenej reštaurácii **Wasabi Sushi Bar**, ktorá ponúka všetky obľúbené japonské jedlá, catering a taktiež organizuje rôzne spoločenské udalosti podľa požiadaviek zákazníka. Ďalšou veľmi populárnou a obľúbenou reštauráciou je **Unicafé**, ktorá sa nachádza v príjemnom tichom prostredí neďaleko rieky a ponúka skutočne zaujímavý a kreatívny gastronomický zážitok. Milovníci talianskej kuchyne môžu v Nitre využiť služby reštaurácií a pizzerií **Boccacio**, **Moretti**, **Toscana**. Nachádza sa tu taktiež viacero rodinných reštaurácií, napríklad **Media Café Restaurant**, **Artemis**, **Malibu** a mnohé ďalšie, ktoré denne navštívia desiatky až stovky domácich a zahraničných účastníkov cestovného ruchu.

*„Intímnu atmosféru a väčšie pohodlie možno nájsť v nitrianskych kaviarňach, ktoré majú okrem studených a teplých nápojov v ponuke celý sortiment jedál – od jednoduchých múčnikov a sendvičov až po plnohodnotné teplé jedlá.“<sup>23</sup>* Do tejto kategórie môžeme zaradiť **Café Piano** alebo **Gio Café**.

Príjemné chvíle so širokým výberom odrodových vín a pestrou ponukou olív, syrov a ďalších pochutín podľa vlastného výberu ponúkajú najmä Nitranmi obľúbené vinárne, ktoré okrem degustácie vín ponúkajú aj každodenné stravovanie, či príležitostné spoločenské podujatia. Veľmi obľúbenou je **Furmanská vináreň**, ktorá sa nachádza v centre mesta pri Synagóge. Vináreň **Buganka**, ktorá sa nachádza na Zobore, je taktiež veľmi obľúbená a je ideálnym miestom na rôzne oslavy, posedenia a firemné stretnutia. **Podzámska viecha** je atraktívna najmä pre svoju polohu. Je situovaná pod hradným kopcom a zákazníkov láka svojimi kvalitnými domácimi i zahraničnými vínami a nízkou cenou.

K obľúbených slovenským nápojom patrí aj pivo a návštevníci Nitry by si rozhodne nemali nechať ujsť ochutnávku nitrianskeho piva Corgoň, ktoré sa čapuje v takmer každej nitrianskej pivárni, či pube. K najznámejším pivárňam v centre mesta patrí Thurzo a jedinečnú atmosféru a ponuku írskych jedál a tmavého piva Guinness si

---

<sup>22</sup> Jakubíková, D. Marketing v cestovnom ruchu. Grada Publishing, a.s., 2009, s. 29. ISBN 978-80-247-3247-3.

<sup>23</sup> Lacika, J. Nitra a okolie. vyd. Bratislava: Dajama, 2003, s. 134. ISBN 80-88975-53-0.

môžu zákazníci vychutnať v **Irish Pube**, kde sa každú sobotu konajú komorné koncerty a tešia sa veľkej obľube. Najmä mladšia generácia vyhľadáva podniky s nie príliš vysokými cenami a tieto požiadavky spĺňajú predovšetkým záhradné reštaurácie, ktoré sú v letných mesiacoch neustále preplnené. Najznámejšia piváreň **Pod Agátmi** je síce iba sezónnym podnikom a v prevádzke je od jari do jesene, to jej však na obľúbenosti neuberá. **Zanzibar** je podnik s kapacitou šesťdesiat miest a nachádza sa v centre mesta. Má dve poschodia a veľkú drevenú letnú terasu, ktorá je prepojená s vinotékou. Najnavštevovanejším miestom pre mladých ľudí a v prvom rade miestom študentov je ulica Mostná, kde sa nachádza množstvo diskoték, pubov a barov. Medzi najpopulárnejšie patria Ernesto Hemingway, kde je široká ponuka rumov a miešaných nápojov, Checkpoint, Rio Disko Pub, Barracuda, Luna disco cocktail club a Devils Pub sa počas celého týždňa tešia veľkej obľube a najmä v priebehu letného a zimného semestra sú preplnené stovkami študentov a mladých nadšencov neviazanej zábavy.

### 3.7 Doprava

*„Dopravné služby predstavujú nielen významnú a rozsiahlu súčasť sektoru služieb, ale taktiež sú základnou podmienkou realizácie cestovného ruchu, kedy, ako vyplýva zo samotnej definície cestovného ruchu, je za cestovný ruch označovaný pohyb ľudí mimo ich vlastného prostredia do miest, ktoré sú vzdialené od miesta ich bydliska, za rôznymi účelmi, najmä migrácie a výkonu normálnej dennej práce.“<sup>24</sup>*

Dopravné služby zahŕňajú služby dopravy leteckej, železničnej, cestnej, lodnej, vertikálnej dopravy (lanovky, vleky), dopravy v teréne (chôdza, kone, ťavy).

*„Cestná doprava tvorí neoddeliteľnú súčasť ponuky v cestovnom ruchu. Z historického hľadiska ide o najstarší spôsob prepravy účastníkov cestovného ruchu a momentálne je jej podiel z celosvetového hľadiska 39% zo všetkých druhov dopravy.“<sup>25</sup>*

Cestná doprava pozostáva z infraštruktúry, ktorú predstavujú diaľnice a cesty, dopravných prostriedkov (osobné vozidlá, autobusy), podporného zázemia (motocesty,

---

<sup>24</sup> Jakubíková, D. Marketing v cestovním ruchu. Grada Publishing, a.s., 2009, s. 31. ISBN 978-80-247-3247-3.

<sup>25</sup> Novacká, I. a kol., Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca, 2010, s. 183. ISBN 978-80-225-2982-2.

čerpacie stanice, autobusové stanice, odpočívadlá a pod.) a personálu, ktorého súčasťou je aj sprievodca.

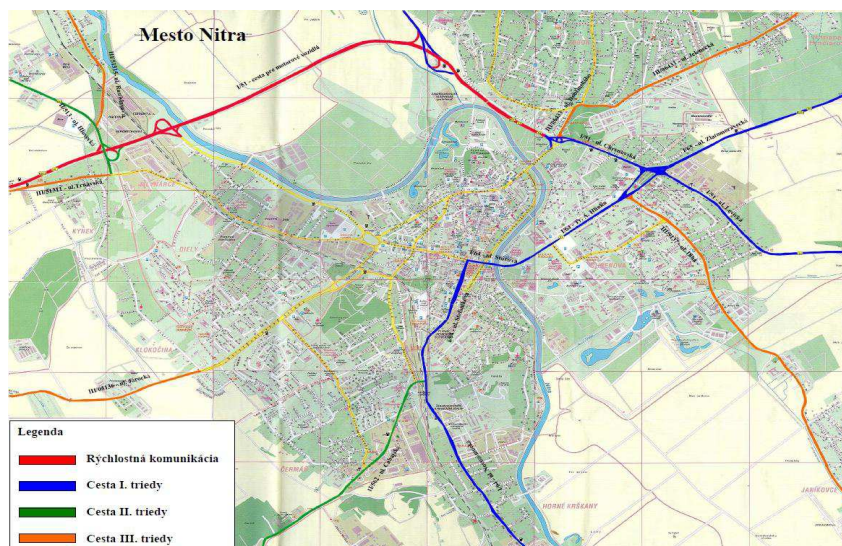
Cestnú dopravu v Nitre predstavujú cesty 1.tiedy a cez mesto prechádzajú dve hlavné európske cesty E57 a E571 a tri cesty prvej triedy. Cesty 2.triedy sú dve a spájajú Nitru s Hlohovcom, Leopoldovom a Šal'ou.

Tabuľka 3: Cestná sieť v Nitre

|              | Cesty (v km) |          |            |             |               |                 |
|--------------|--------------|----------|------------|-------------|---------------|-----------------|
|              | Rýchlostné   | I.trieda | II.trieda* | III.trieda* | I.-III.trieda | II.-III.trieda* |
| <b>Nitra</b> | 65,249       | 90,013   | 82,909     | 432,224     | 670,395       | 515,133         |

Spracované podľa: Nitriansky samosprávny kraj. Cestná sieť v Nitrianskom samosprávnom kraji. .[online].© 2013[cit. 2013-02-20].Dostupné z WWW:  
<http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=578>

Obrázok 6: Pozemné komunikácie v Nitre



Zdroj:Nitralive. .[online].© 2013[cit. 2013-02-20].Dostupné z WWW:<http://www.nitralive.sk/spravy/doprava/1236-sprava-a-udrzba-pozemnych-komunikacii-na-uzemi-mesta-nitra.html>

Pre nevyhovujúci stav komunikácií, s rastúcou intenzitou dopravy a často sa tvoriacimi kolónami bola výstavba novej rýchlostnej komunikácie nevyhnutná. Rýchlostná cesta zabezpečuje plynulosť premávky a zároveň poskytuje vyššiu bezpečnosť jej užívateľom. V roku 2011 sa otvoril dlho očakávaný cestný úsek R1 a spája Nitru s Bratislavou, Trnavou, Zvolenom a Banskou Bystricou. Tri výjazdy na území mesta znižujú emisie, hluk a veľkou mierou zvyšujú kvalitu života obyvateľov Nitry.

Autobusová doprava v Nitre je zabezpečovaná dopravcom Veolia Transport a okrem mestskej hromadnej dopravy, ktorá je dotovaná mestom je diaľková a prímestská doprava dotovaná VÚC Nitra. MHD poskytuje službu garantovaných bezbariérových spojov a počet autobusov, ktorými mesto disponuje je 33. V roku 2012 sa stal na krátke obdobie súčasťou mestskej hromadnej dopravy aj špeciálny dvojpodlažný červený autobus Sirius, ktorý bol v retro štýle slávneho anglického double-deckera a premával od železničnej stanice cez centrum mesta až do parku. Autobus bol bezbariérovo prístupný a horné poschodie zabezpečovalo krásny výhľad na okolie a bol vhodným na vyhliadku mesta, čo určite prispelo k záujmu zahraničných turistov. Na základe ankety, ktorej sa zúčastnilo 650 respondentov bolo zistené, že 44% ľudí si vyskúšalo cestovanie v tomto poschodovom autobuse Sirius.

Železničná doprava v Nitre je tvorená tromi traťami a na území mesta ležia štyri stanice: mestská časť Dolné Krškany, mestská časť Dražovce, Mlynárce a zastávka Nitra. Železničná doprava má výrazne klesajúcu tendenciu a hlavným dôvodom je zastaraný vozový park a samotná chátrajúca železničná stanica.

Leteckú dopravu zabezpečuje medzinárodné letisko Janíkovce, ktoré je prevádzkované Aeroklubom Nitra a poskytuje službu pasovej a colnej kontroly. Každoročne sa tu konajú preteky bezmotorových vetroňov, sústreďenia na letecké dni a taktiež sú v ponuke vyhliadkové lety.

V blízkom aj vzdialenejšom okolí Nitry sú viaceré zaujímavé mestá, ktoré možno navštíviť aj na bicykli a v súčasnej dobe sú stále budované nové cyklotrasy, ktoré prepájajú jednotlivé časti mesta.

V súčasnej dobe sa rieka Nitra z hľadiska dopravy nevyužíva a má iba rekreačný charakter.

# PRAKTICKÁ ČASŤ

## 4 PRIESKUM SPOKOJNOSTI

Spokojnosť a hodnotenie jednotlivých subjektov a služieb cestovného ruchu sa dá realizovať viacerými spôsobmi. Prieskum realizovaný formou dotazníka je jednoduchou cestou k posúdeniu kvality a spokojnosti turistov a bol realizovaný formou priameho stretnutia s respondentmi a elektronickou formou, kde bol formulár online vyplnený. Výhody online dotazníka sú rýchlejšie a efektívnejšie zozbieranie a spracovanie dát, v porovnaní s priamym rozhovorom a tlačenu formou je táto podoba lacnejšia a keďže sú anonymnejšie ako priamy kontakt s respondentom, častokrát bývajú úprimnejšie odpovede.

Dotazník je vyhodnocovací nástroj na kolektívne a pomerne rýchle zhromaždenie informácií, názorov alebo postojov opýtaných osôb k danej problematike. Predstavuje súbor otázok rôzneho typu predložených v písomnej forme a respondenti odpovedajú formou vyznačenia jednej z možností, alebo dopísaním vlastnej odpovede. Je vhodný na získanie údajov a dát od väčšieho množstva ľudí a dáta sa pre jednotnosť formulácií dajú veľmi jednoduchým spôsobom spracovať a vyhodnotiť.

Pri tvorbe dotazníka je veľmi dôležité si stanoviť cieľ a vopred rozhodnúť, komu je určený. Otázky v dotazníku môžu byť s viacerými typmi odpovedí od otázky s výberom jednej odpovede, cez hodnotiacu stupnicu až po otázku s vlastnou otvorenou odpoveďou. Pri vytváraní dotazníka je významné, aby nebol dotazník príliš dlhý a zložitý. Otázky by mali byť jednoduché, zrozumiteľné, jasné a krátke. Reč dotazníka by mala byť jednoduchá, bez cudzích slov a dlhých viet. Pri zbytočne zdĺhavých a nepresne formulovaných otázkach môže respondent stratiť záujem a jeho odpovede nebudú dôveryhodné.

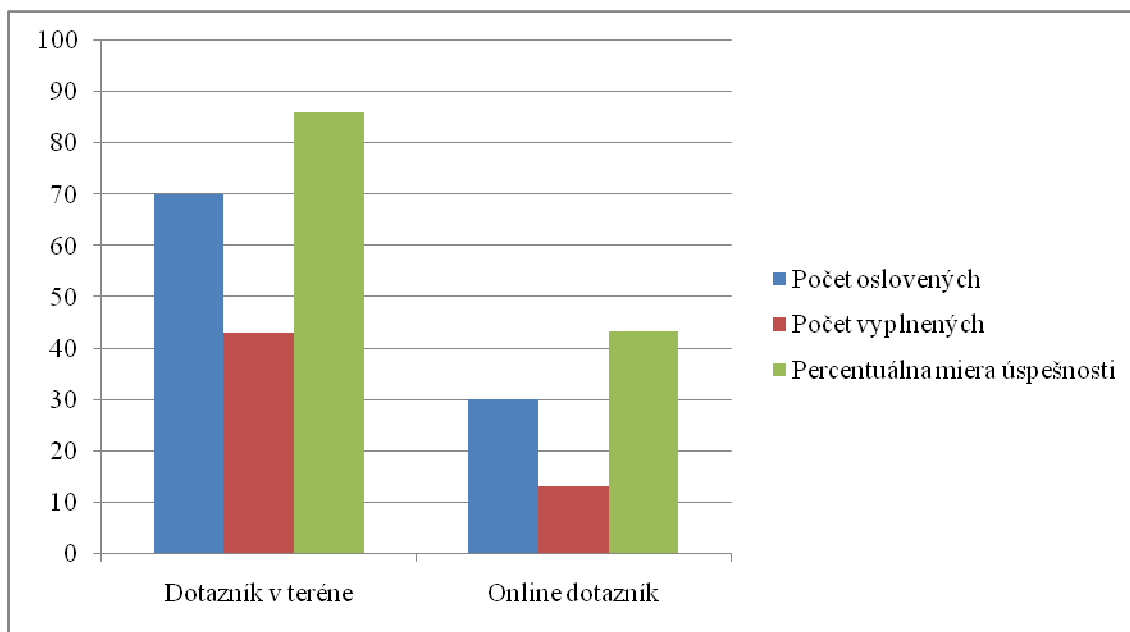
Dôležitú úlohu pri tvorbe dotazníka má aj úvodné oslovenia respondentov a stručný návod a inštrukcia ako s dotazníkom pracovať, garancia anonymity (pri anonymnom type dotazníka).

Nedostatkom a slabinou dotazníka je najmä jeho návratnosť, pri uzavretých odpovediach obmedzená možnosť odpovedí, dôveryhodnosť a pri vopred zadaných odpovediach žiadna flexibilita.

#### 4.1 Vyhodnotenie dotazníka

V období od 01.01.2013 do 20.02.2013 sa uskutočnil prieskum formou dotazníka, ktorého cieľom bolo zistiť spokojnosť s poskytovanými službami v oblasti cestovného ruchu v Nitre a v prípade negatívny odpovedí a nedostatkov navrhnúť riešenie pre zlepšenie týchto služieb. Prieskum bol realizovaný v dvoch formách. Osobným stretnutím s respondentmi v nákupných centrách mesta Nitry a v centre mesta a druhým spôsobom bolo odosielanie dotazníkov v online podobe. Pri získavaní údajov teréne bolo oslovených 50 respondentov a z nich dotazník vyplnilo 43 opýtaných, čo je 86% úspešnosť. Dotazníkov odoslaných k vyplneniu online bolo 30, avšak úspešnosť bola iba 43,3% nakoľko odpovedalo iba 13 respondentov. Celková úspešnosť pri vyplňaní dotazníka bola 70% keďže z 80 rozdанных dotazníkov ich vyplnilo 56 ľudí.

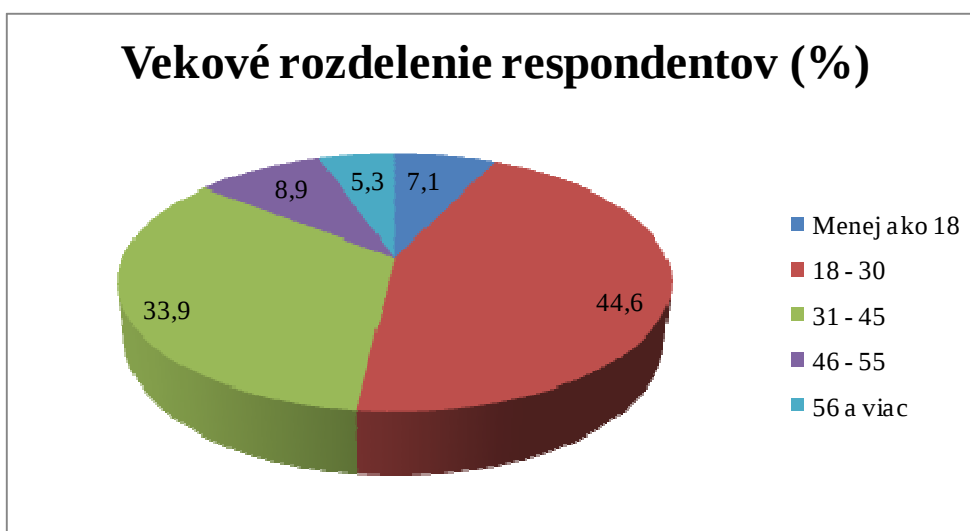
Graf 2: Počet odoslaných a vyplnených dotazníkov.



Zdroj: Vlastné spracovanie

Prieskum formou dotazníka obsahoval desať otázok a z celkového počtu 56 sa ho zúčastnilo 20 mužov a 36 žien. Muži potom z celkového počtu zúčastnených tvorili 35,7% a percentuálne vyjadrenie účastníkov ženského pohlavia je 64,2%. Z hľadiska veku tvorila najväčší podiel skupina opýtaných vo vekovom rozhraní od 18 do 30 rokov, čo bolo 25 respondentov a v percentuálnom vyjadrení je to 44,6%. Druhú najpočetnejšiu skupinu tvorili jednotlivci v línii od 31 do 45 rokov. Tvorili spolu 33,9%, čo je 19 ľudí. V rozpätí 46 až 55 rokov sa vyskytlo 5 opýtaných, teda 8,9%. Z celkového počtu 56 opýtaných tvorili najmenšie percentuálne zastúpenie respondenti starší ako 56 rokov, ktorí tvorili 5,3 percenta a predposlednú pozíciu obsadili ľudia mladší ako 18 rokov, ktorí boli 4, čo predstavuje 7,1%.

Graf 3: Vekové zastúpenie



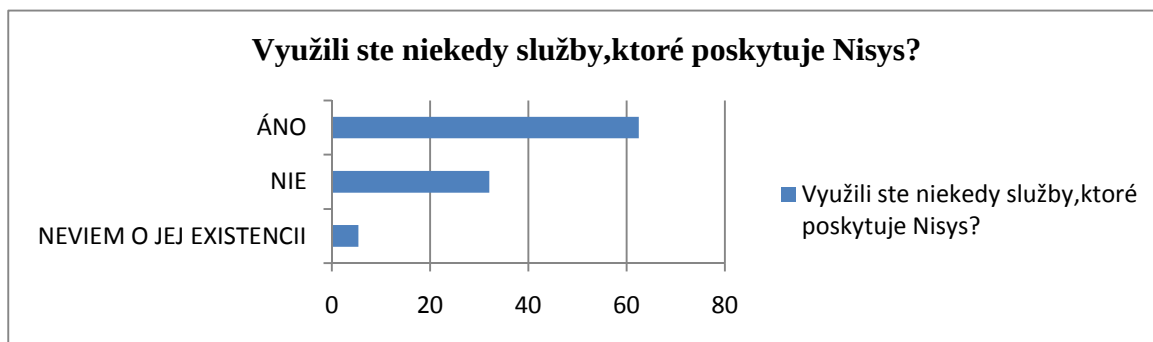
Zdroj: Vlastné spracovanie

Zo všetkých opýtaných tvorilo 87,5% obyvateľov Slovenskej republiky a ostatných 7 respondentov, ktorí boli z Českej republiky tvorilo 12,5%.

V otázke č.4, kde mali klienti uviesť, či niekedy pri návšteve Nitry využili služby, ktoré poskytuje turisticko-informačná kancelária NISYS. V odpovediach mali tri možnosti a vybrať si mohli z odpovede áno/nie/neviem o jej existencii.

Vyhodnotenie: 35 opýtaných ľudí odpovedalo, že využili služby Nisysu a tvoria teda 62,5% z celkového počtu. 32,1% predstavujú respondenti s odpoveďou nie a traja z opýtaných nikdy nepočuli o tejto inštitúcii a tvoria spolu 5,4%.

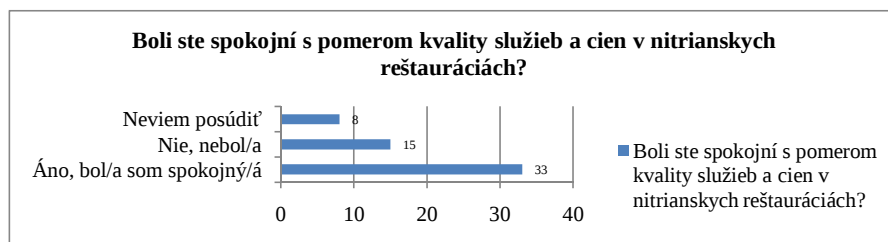
Graf 4: Využitie služieb NISYS



Zdroj: Vlastné spracovanie

Na otázku č.5, ktorá znela: *Ak ste niekedy navštívili Nitru a využili ste služby stravovacích zariadení, boli ste spokojní s pomerom kvality a ceny jedál?* odpovedali zúčastnení vo väčšine prípadov kladne, avšak veľké zastúpenie mala aj odpoveď *Nie, cena jedla nebola v pomere s jeho kvalitou*. V Nitre sa nachádza obrovské množstvo stravovacích zariadení a je veľmi ťažké zhodnotiť v akej miere je súlad s kvalitou podávaných jedál a sumou za tieto produkty, avšak podľa viacerých zistení sa dá povedať, že nitrianske reštaurácie vo veľa prípadoch strácajú dôveru v zákazníkoch najmä pre personál, ktorý nie je na veľmi profesionálnej úrovni a tým ruší celkový príjemný pocit z návštevy reštaurácie. 59,9 % opýtaných boli spokojní, 15 respondentov (26,8%) si zvolili možnosť *b* a neboli príliš spokojní s pomerom služieb a cien a 8 opýtaných nevedelo posúdiť vzájomný pomer vzťahov medzi cenami a poskytovanými službami

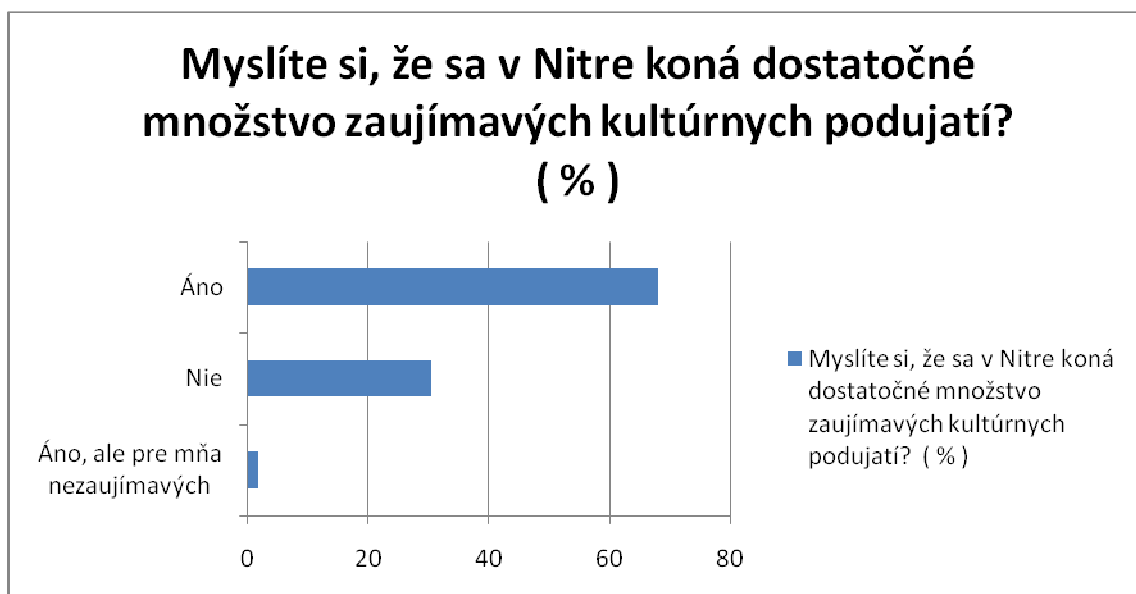
Graf 5: Pomer kvality služieb a ceny v reštauráciách



Zdroj: Vlastné spracovanie

Otázka č.6 znela: *Myslíte si, že sa v Nitre koná dostatočné množstvo zaujímavých kultúrnych podujatí?* A možnosti výberu odpovede boli áno/nie/áno, ale pre mňa nezaujímavých.

Graf 6: Kultúrne podujatia v Nitre



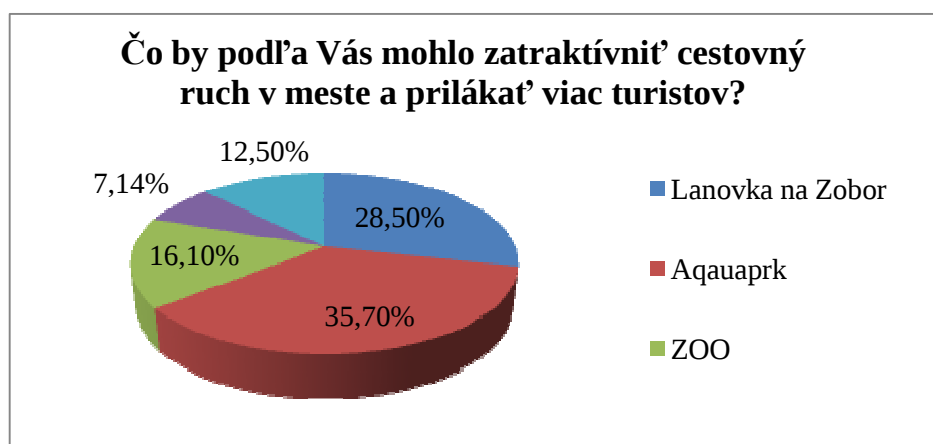
Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf znázorňuje percentuálne vyjadrenie odpovedí na otázku č.6. Až 80,35% opýtaných je spokojných s kultúrnymi podujatiami, ktoré sa organizujú v meste Nitra. Naopak nespokojných je 10 respondentov, ktorí tvoria 17,85% a jeden človek (1,8%) zvolil za odpoveď možnosť číslo tri a teda je spokojný s množstvom kultúrnych podujatí, avšak nie sú preňho zaujímavé. V Nitre sa každoročne koná niekoľko desiatok koncertov, výstav, divadelných predstavení a tradičných festivalov a slávností a v tomto smere by sa naozaj dalo povedať, že kto hľadá, nájde a čo sa týka kultúrneho vyžitia v Nitre, toto heslo vo veľkej miere vystihuje danú problematiku.

Nasledujúca otázka dávala ľuďom okrem troch preddefinovaných odpovedí aj priestor pre vyjadrenie svojho vlastného názoru. Lanovka na Zobor bola prvou možnosťou a práve túto odpoveď zvolilo 16 opýtaných, čo je v percentuálnom vyjadrení 28,5%.

Už v minulosti mesto avizovalo obnovenie chodu lanovky na Zobor, ktorá by mala namiesto lavičiek kabínky, avšak procesy vysporiadania pozemkov trvajú už veľmi dlho, a je preto možné, že sa Nitrania lanovky nedočkajú ani tento rok. Možnosť *b) Vodný park/ Aquapark* by v Nitre privítalo 35,7% respondentov (20 opýtaných), a ZOO by pre zvýšenie návštevnosti mesta zvolilo 9 respondentov (16,1%). Pre možnosť vlastného návrhu pre zvýšenie návštevnosti a atraktivity mesta sa rozhodlo 11 ľudí. Štyria z nich by prijali športový outdoorový areál ako jednu z možností využitia voľného času (7,14%) a tematický zábavný park by bol lákadlom pre siedmych účastníkov dotazníka, ktorý predstavujú 12,5%.

Graf 7: Ako zvýšiť podiel turistov



Zdroj: Vlastné spracovanie

V otázke č. 8 mali respondenti zhodnotiť kvalitu služieb, ktoré v priebehu svojho pobytu v Nitre využili. Možnosti vyplnenia boli tri. 1/som spokojný; 2/ som nespokojný a 3/nevyžil/a som. Nasledujúca tabuľka zobrazuje prehľad a percentuálne vyjadrenie spokojnosti účastníkov cestovného ruchu z pohľadu kvality poskytovaných služieb. Doprava v Nitre je vo všeobecnosti rozvinutá, výhodou je rýchlostná komunikácia R1, ktorá vo výraznej miere skvalitňuje a urýchľuje dopravu. Mestská hromadná doprava je taktiež na relatívne dobrej úrovni. Čo sa týka železničnej dopravy, mesto Nitra má v tomto smere pomerne veľké nedostatky, najmä čo sa týka železničnej stanice a

vozňov, ktoré sú zastarané. Železničná stanica chátra a pre turistov, ktorí pricestujú do Nitry práve týmto spôsobom nepôsobí dobre a nerobí z mesta dobrý prvý dojem. Čo sa týka ubytovania je Nitra na dobrej úrovni, pretože ponúka svojim návštevníkov takmer všetky kategórie ubytovania. Stravovacie zariadenia v Nitre majú kvalitnú úroveň avšak vo väčšine prípadov je veľkým negatívom práve ľudský faktor a to vo forme neochoty, antipatia a neprofesionálne správanie čašníkov, čo však môžeme vylúčiť v reštauráciách s vyšším stupňom úrovne. S kultúrnym vyžitím a zábavou bolo spokojných takmer 80% opýtaných, čo svedčí o spokojnosti či už obyvateľov Nitry, alebo turistov. Možností k nákupnému cestovnému ruchu je v meste dostatok a vo veľkej miere k tomu prispievajú novovybudované nákupné a zábavno-obchodné centrá, ktoré ponúkajú okrem obchodov aj rôzne formy zábavy, relaxu a oddychu. Cenová miera poskytovaných služieb bola oblasť, kde respondenti boli takmer v 90% nespokojní. Je pravda, že mesto Nitra má v porovnaní s okolitými mestami oveľa vyššie ceny a preto ľudia napriek tomu, že oceňujú možnosti nákupu, radšej chodia nakupovať do zahraničia.

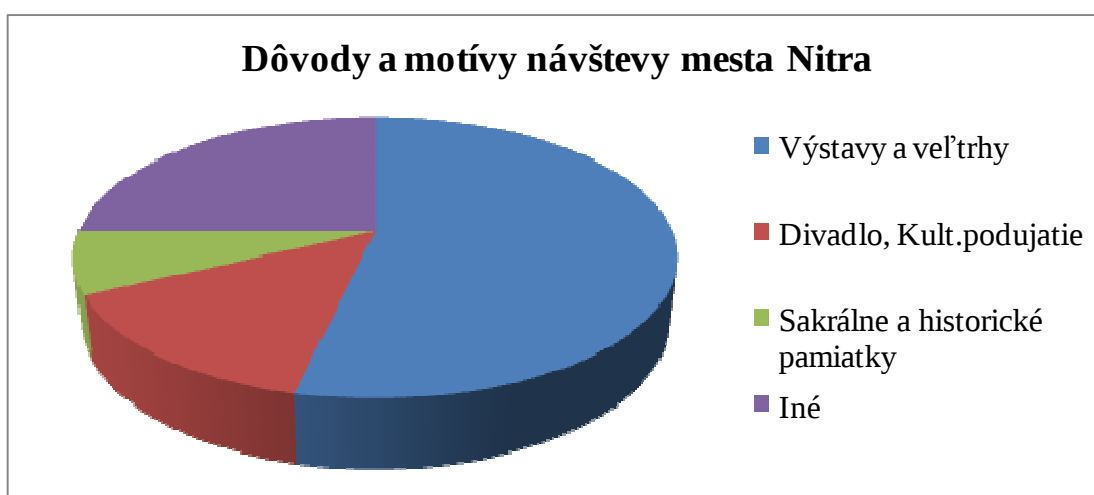
Tabuľka 4: Zhodnotenie kvality služieb

| Služba                            | 1/spokojný | 2/nespokojný | 3/nevyžil som |
|-----------------------------------|------------|--------------|---------------|
| <b>Doprava a parkovanie</b>       | 17,85 %    | 71,42 %      | 10,71 %       |
| <b>Ubytovanie</b>                 | 21,42 %    | 7,14 %       | 71,44 %       |
| <b>Stravovanie a občerstvenie</b> | 58,92 %    | 26,80%       | 14,28%        |
| <b>Kultúrne vyžitie a zábava</b>  | 76,78%     | 17,85%       | 5,35%         |
| <b>Možnosti nákupu</b>            | 87,49%     | 8,92%        | 3,57%         |
| <b>Cenová úroveň služieb</b>      | 7,14%      | 89,28%       | 3,57%         |

Zdroj: Vlastné spracovanie

Predposledná otázka v dotazníku sa týkala dôvodu návštevy Nitry. Viac ako polovica opýtaných navštívila Nitru počas výstavy na Agrokomplexe (53,57%), divadlo alebo iné kultúrne podujatie bolo dôvodom návštevy mesta pod Zoborom pre 8 respondentov (14,28%), sakrálné pamiatky a návštevy historických pamiatok uviedlo 7,14% z opýtaných a ostatné percentá tvorili v malých zastúpeniach návštevy príbuzných, nákupný cestovný ruch v ZOC alebo športové podujatia. Na poslednú otázku, či by návštevu Nitry opýtaní odporučili svojim známym odpovedali všetci, že áno.

Graf 8: Dôvody a motívy návštevy mesta



Zdroj: Vlastné spracovanie

## 4.2 SWOT analýza

Analýza SWOT predstavuje, zoraďuje a kompletizuje slabé a silné stránky prostredia cestovného ruchu, ukazuje jeho ohrozenia a príležitosti. Je základnou pomôckou pre vyhodnotenie súčasného stavu.

Tabuľka 5: SWOT analýza

| Silné stránky                                                       | Slabé stránky                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| Kultúrno-historický a krajinný potenciál                            | Nevyhovujúci stav železničnej a autobusovej stanice a znečistenie mesta                |
| Vysoký počet kult. podujatí a tradičných zvyklostí                  | Zlý stav domov kultúry a amfiteátra                                                    |
| Prestíž a kvalita inštitúcií CR                                     | Nedostatok športových outdoorových areálov a cyklotrás                                 |
| Prírodný potenciál, turistika, cykloturistika, Zobor                | Nedostatok turistických balíčkov a komplexov služieb                                   |
| Množstvo ubytovacích a stravovacích zariadení                       | Nevhodný a neosobný prístup zamestnancov v ubytovacích a stravovacích zariadeniach     |
| Príležitosti                                                        | Ohrozenia                                                                              |
| Zlepšenie kvality služieb v CR                                      | Nedostatok finančných prostriedkov investovaných do kultúry                            |
| Zvýšenie podielu mesta na spolufinancovaní aktivít cestovného ruchu | Nezáujem domáceho obyvateľstva o kultúru a pokles dopytu                               |
| Využitie domov kultúry                                              | Konkurencia v iných mestách, ktoré poskytujú atraktívnejšie služby (aquaparky, kúpele) |
| Vyššia propagácia a prezentácia potenciálu CR                       | Rast cien služieb                                                                      |

Zdroj: Vlastné spracovanie

## ZÁVER

Cieľom bakalárskej práce bolo analyzovať mesto Nitra z pohľadu cestovného ruchu a opísať jeho primárnu a sekundárnu ponuku. V prvej časti práca pojednáva o teoretických poznatkoch, definuje cestovný ruch ako jedno z najviac sa rozvíjajúcich odvetví súčasnosti, opisuje jeho jednotlivé formy a druhy, vymenúva ich znaky, špecifikácie a triedi ich do jednotlivých kategórií. Bakalárska práca analýzou primárnej ponuky dospela k záveru, že mesto Nitra ponúka svojim návštevníkom obrovské možnosti využitia prírodného i kultúrno-historického potenciálu, avšak z primárnej ponuky týkajúcej sa hlavne prírodného hľadiska chýba pár prvkov, ktoré by mohli prispieť k zvýšeniu atraktivity a návštevnosti mesta a tými sú minerálne pramene a jaskyne. Výnimkou je Svoradova jaskyňa, ktorá je voľne prístupná. Taktiež sú v práci spomenuté najobľúbenejšie kultúrne podujatia, výstavy a divadlá, ktoré vo veľkej miere zabezpečujú Nitre vysoký podiel návštevníkov a tým prispievajú k rozvoju cestovného ruchu. Sekundárna ponuka v bakalárskej práci opisuje ubytovacie a stravovacie zariadenia a vybrané z nich aj bližšie charakterizuje. V Nitre je vysoká ponuka stravovacích a ubytovacích zariadení, ktoré sú v práci na základe Vyhlášky MH SR 277/2008 Z. z. zatriedené do kategórií a aj napriek tomu, že je v Nitre absencia hotelov najvyššej triedy sa dá povedať, že ubytovanie je na veľmi vysokej úrovni.

Druhá, praktická časť mojej bakalárskej práce je zameraná na prieskum spokojnosti domácich obyvateľov i turistov. Prieskum bol realizovaný formou dotazníka a jeho cieľom bolo zistiť kvalitu poskytovaných služieb, motívy návštevy mesta a pri prípadných nedostatkoch navrhnúť riešenia pre ich odstránenie. V ďalšej časti sa nachádza SWOT analýza, ktorá poukazuje na obrovský potenciál mesta, avšak ktorá taktiež hovorí aj o možných ohrozeniach, ktoré by mohli v budúcnosti negatívnym spôsobom ovplyvniť turizmus.

Najväčším nedostatkom Nitry je stav železničnej a autobusovej stanice, ktoré tvoria vstupnú bránu pre turistov nielen do tohto mesta, ale aj do celého regiónu a pôsobia veľmi negatívnym dojmom. Taktiež by bolo vhodné zvýšiť úroveň zamestnancov najmä v stravovacích zariadeniach, pretože zákazníci, ktorí sú spokojní so službami sa vždy radi vrátia. Mnohých turistov by určite prilákalo vybudovanie

aquaparku a obnovenie lanovky na Zobor by bolo taktiež lákadlom pre účastníkov cestovného ruchu.

## ZOZNAM POUŽITÝCH ZDROJOV

### Zoznam použitých slovenských zdrojov

GÚČIK, M., a kol. 2004. *Krátky slovník cestovného ruchu*. Banská Bystrica: Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu, 2004.ISBN 80-88945-73-9.

GÚČIK, M., *Základy cestovného ruchu*. Občianske združenie Ekonómia,2000. ISBN 80-8055-355-6.

JANÍČKOVÁ, J. a kol. *Manažment ubytovacích služieb*. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, 2006. ISBN 80-8083-188-2

JUDÁK, V., *Nitrianske biskupstvo*. vyd. Gorazd n.f, Nitra 2006. ISBN 80-88741-64-5.

Kolektív autorov. *Katedrála sv. Emeráma v Nitre*, Vyd. Gorazd n.f, Nitra 2006. ISBN 80-88741-65-3.

KRČMÁR, A., *Nitra na starých pohľadniciach*. Vyd. Bratislava: Dajama,2006.ISBN 80-89226-13-2.

LACIKA, J., *Nitra a okolie*. vyd. Bratislava: Dajama,2003.ISBN 80-88975-53-0.

MICHALOVÁ, V., *Služby a cestovný ruch*. 2. vyd.. Bratislava: Sprint, 2001.ISBN 80-88848-78-4

NOVACKÁ, Ľ. a kol., *Cestovný ruch, technika služieb, delegát a sprievodca*. Bratislava: Ekonóm,2010. ISBN 978-80-225-2982-2.

PATUŠ, P., TÓTHOVÁ, A., *Cestovný ruch III; Manažment pohostinských zariadení* .vyd. Katedra manažmentu kultúry a turizmu FF UKF v Nitre, 2001. ISBN 80-8050-421-1.

VÁLEK, I., *Malý lexikón kultúrnych pamiatok*, Slovenská republika. vyd. Knižné centrum, spol. s.r.o. , 2004.ISBN 80-8064-184-6.

### Zoznam použitých zahraničných zdrojov

Jakubíková, D. *Marketing v cestovním ruchu*. Grada Publishing,a.s.,2009.ISBN 978-80-247-3247-3.

PÁSKOVÁ, M., ZELENKA, J., *Výkladový slovník cestovního ruchu*. Vydala © Česká republika, Ministerstvo pro místní rozvoj 2002.

PAVLŮ, D., *Veletrhy a výstavy; kultura, komunikace, multimedialita, marketing*. Professional publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-38-2.

## **Zoznam použitých internetových zdrojov**

*Agrokomplex*. [online] © 2011 [2013-01-15]. <http://www.agrokomplex.sk/kalendar/>

*Divadlo Andreja Bagara*. [online]. © 2010 [cit. 2013-02-22]. Dostupné z WWW:  
[http://www.dab.sk/sk/divadlo/zakladne\\_informacie/](http://www.dab.sk/sk/divadlo/zakladne_informacie/)

*Hotel Dituria*. [online]. [2013-02-18]. Dostupné z WWW:  
<http://www.hoteldituria.sk/?page=hotel>  
<http://www.hoteldituria.sk/?page=izby>  
<http://www.hoteldituria.sk/?page=restauracia>

*Moja Nitra*. [online]. © 2013 [2013-01-15]. Dostupné z WWW:  
[http://gastro.mojanitra.sk/subportals2/gastro-gastro servis-vinoteky-predaj-vin-nitra.phtml?action=sekcie&&id\\_profil=&id\\_temy=812&main=rubriky&p\\_rubrika=1&p\\_sekcia=2&p\\_podsekcia00=7&p\\_podsekcia01=1](http://gastro.mojanitra.sk/subportals2/gastro-gastro servis-vinoteky-predaj-vin-nitra.phtml?action=sekcie&&id_profil=&id_temy=812&main=rubriky&p_rubrika=1&p_sekcia=2&p_podsekcia00=7&p_podsekcia01=1)

*NISYS*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-10]. Dostupné z WWW:  
<http://www.nisys.sk/www/content/nisys/nasa-cinnost/0/8>  
<http://www.nisys.sk/www/content/nisys/historia/0/18>  
<http://www.nisys.sk/www/content/nisys/nasa-cinnost/0/8>  
<http://www.nisys.sk/www/content/nisys/synagoga/0/25>  
<http://www.nisys.sk/www/housing/list/hotely/0/6>

*Nitra*. [online]. [cit. 2013-02-10]. Dostupné z WWW:  
<http://www.nitra.sk/stranka.php?cat.487>.  
<http://www.nitra.sk/news.php?extend.1976>

*Nitra.Sme*. [online]. © 2011 [cit. 2013-02-10]. Dostupné z WWW:  
<http://nitra.sme.sk/c/5988195/pohladnice-starej-nitry-su-cestou-do-minulosti.html>

*Nitriansky samosprávny kraj*. [online]. © 2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW:  
<http://www.unsk.sk/showdoc.do?docid=578>

*Štatistický úrad SR*. [online]. [cit. 2013-02-12]. Dostupné z WWW:  
<http://portal.statistics.sk/showdoc.do?docid=62988>

### **Zoznam ostatných zdrojov**

Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky z 26. júna 2008, ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried.

# **ZOZNAM OBRÁZKOV, GRAFOV a TABULIEK**

## **Zoznam obrázkov**

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| Obrázok 1: Cestovný ruch podľa miesta realizácie.....      | 12 |
| Obrázok 2: Poloha mesta Nitra .....                        | 22 |
| Obrázok 3: Hrad a predmostie so starým korytom rieky ..... | 24 |
| Obrázok 4: Divadlo Andreja Bagara v Nitre .....            | 28 |
| Obrázok 5: Sídlo NISYS .....                               | 32 |
| Obrázok 6: Pozemné komunikácie v Nitre .....               | 37 |

## **Zoznam grafov**

|                                                                     |    |
|---------------------------------------------------------------------|----|
| Graf 1: Počet návštevníkov a prenocovaní v ubyt. zariadeniach ..... | 34 |
| Graf 2: Počet odoslaných a vyplnených dotazníkov .....              | 40 |
| Graf 3: Vekové zastúpenie .....                                     | 41 |
| Graf 4: Využitie služieb NISYS .....                                | 42 |
| Graf 5: Pomer kvality služieb a ceny v reštauráciách .....          | 42 |
| Graf 6: Kultúrne podujatia v Nitre.....                             | 43 |
| Graf 7: Ako zvýšiť podiel turistov.....                             | 44 |
| Graf 8: Dôvody a motívy návštevy mesta .....                        | 46 |

## **Zoznam tabuliek**

|                                                       |    |
|-------------------------------------------------------|----|
| Tabuľka 1: Kategorizácia ubytovacích zariadení.....   | 17 |
| Tabuľka 2: Prehľad typov stravovacích zariadení ..... | 20 |
| Tabuľka 3: Cestná sieť v Nitre .....                  | 37 |
| Tabuľka 4: Zhodnotenie kvality a služieb .....        | 45 |
| Tabuľka 5: SWOT analýza .....                         | 47 |

## **ZOZNAM PRÍLOH**

|                                   |          |
|-----------------------------------|----------|
| <b>Príloha A – Dotazník .....</b> | <b>I</b> |
|-----------------------------------|----------|

# PRÍLOHY

## Príloha A – Dotazník

Dobrý deň,

som študentkou tretieho ročníka na Univerzita Jana Amose Komenského v Prahe ,odbor Management cestovného ruchu a v súvislosti s vypracovaním mojej bakalárskej práce realizujem verejný prieskum s názvom "Cestovný ruch v Nitre ". Rada by som Vás týmto požiadala o chvíľu Vášho času na vyplnenie tohto jednoduchého dotazníka. Dotazník je anonymný a všetky údaje budú slúžiť iba pre potreby bakalárskej práce .

### 1. Pohlavie

- ☐ Žena
- ☐ Muž

### 2. Veková kategória

- ☐ menej ako 18
- ☐ 18-30
- ☐ 31-45
- ☐ 46-55
- ☐ 56 a viac

### 3. Bydlisko

- ☐ Slovensko
- ☐ Česká republika
- ☐ Iné, uveďte .....

**4. Využili ste niekedy pri návšteve mesta služby, ktoré poskytuje turisticko-informačná kancelária NISYS?**

- ☐ Áno
- ☐ Nie
- ☐ Nevedel/a som o jej existencii

**5. Ak ste niekedy navštívili Nitru a využili ste služby stravovacích zariadení, boli ste spokojní s pomerom kvality a ceny jedál?**

- ☐ Áno, bol/a som spokojný/á
- ☐ Nie, cena jedla nebola v pomere s jeho kvalitou
- ☐ Neviem to posúdiť

**6. Myslíte si, že sa v Nitre koná dostatočné množstvo zaujímavých kultúrnych podujatí?**

- ☐ Áno
- ☐ Nie
- ☐ Áno, ale pre mňa nezaujímavých

**7. Čo by podľa Vás mohlo zatraktívniť cestovný ruch v meste a prilákať viac turistov?**

- ☐ Lanovka na Zobor
- ☐ Vodný park / Aquapark
- ☐ ZOO
- ☐ Iné, uveďte .....

**8. Zhodnot'te prosím, kvalitu služieb, ktoré ste v priebehu svojho pobytu v Nitre využili podľa nasledovného kľúča: 1-spokojný/á, 2-nespokojný/á, 3-nevyžil/a**

|                            |  |  |  |
|----------------------------|--|--|--|
| Doprava a parkovania       |  |  |  |
| Ubytovanie                 |  |  |  |
| Stravovanie a občerstvenie |  |  |  |
| Kultúre vyžitie a zábava   |  |  |  |
| Možnosti nákupu            |  |  |  |
| Cenová úroveň služieb      |  |  |  |

**9. Dôvodom vašej návštevy v Nitre je :**

- ☐ Sakrálne a kultúrno-historické pamiatky
- ☐ Kultúrne podujatie, divadlo
- ☐ Iné, uveďte .....

**10. Odporučili by ste návštevu Nitry svojim priateľom a známym?**

- ☐ Áno
- ☐ Nie

**Ďakujem**

**Zuzana Kečkešová**

## **BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE**

**Meno autora:** Zuzana Kečkešová

**Odbor:** Management cestovného ruchu

**Forma štúdia:** kombinovaná

**Názov práce:** Cestovný ruch v Nitre

**Rok:** 2013

**Počet strán textu bez príloh:** 42

**Celkový počet strán príloh:** 3

**Počet titulov slovenských použitých zdrojov:** 15

**Počet titulov zahraničných použitých zdrojov:** 3

**Počet internetových zdrojov:** 9

**Počet ostatných zdrojov:** 1

**Vedúci práce:** RNDr. Antónia Dvoranová